

Barban, prosinac 2009. • Broj: 25 • Godina IX.

Barbanski glasnik

Glasilo Općine Barban

www.barban.hr

BESPLATNO

Sričan Božić i Novo 2010. lito

PREDSEDNIK STJEPAN MESIĆ POHODIO TRKU NA PRSTENAC

Ovogodišnja 34. Trka na prstenac bit će zapisana u povijesti kao prva Trka koju je pohodio hrvatski predsjednik. Trci se, naime, na poziv općinskog načelnika Denisa Kontošića odazvao Stjepan Mesić koji je uživao promatrajući konjanike u nadmetanju za prstenac. Ovogodišnjem slavodobitniku Toniju Uraviću ujedno je, zajedno s županom Ivanom Jakovčićem, uručio prijalaznu nagradu Ptica prstenac.

Uz Mesića, kojemu predsjednički mandat istječe ove godine krajem prosinca, Trku su pohodili i mnogobrojni drugi političari i poznate osobe iz javnog života, poput predsjednika SDP-a Zorana Milanovića, župana Ivana Jakovčića, predsjedničkih kandidata Ivo Josipovića, Damira Kajina i Milana

Ivo Josipović i ...

Danir Kajin u Barbanu

Bandića te predstavnici grada Sinja, predvođeni novim gradonačelnikom Ivicom Glavanom, i Viteškog alkarskog društva, i mnogi drugi.

Prilikom otvaranja Trke, predsjednik Mesić je istaknuo da je ona značajna tradicija koja Istru veže s drugim krajevima Hrvatske koji njeguju slične običaje, poput Sinja. Rekao je da je uspješno obnovljena i time je postala značajna kulturna manifestacija, čija važnost prelazi granice Barbana i Istre. Istaknuo je i da je Trka podsjetnik na tradiciju i borbu hrvatskog naroda za slobodu, jer je upravo u Istri još početkom 20-ih godina prošlog stoljeća nastao prvi antifašistički pokret u Europi.

Trku je sa šest i pol puncti i dva pogotka u sridu po prvi put osvojio Toni Uravić iz Manjadvorci, kojemu je ovo bio treći nastup. Mladi konjanik osvojio je 30 tisuća kuna, prijelaznu statuu Ptica prstenac, rad akademskog kipara Josipa Diminića, poklon Viteškog alkarskog društva iz Sinja te pokal u trajno vlasništvo kao uspomenu na ovaj dan. Za najviteškije držanje ove je godine Hrvatski časnički zbor nagradio barbanskog konjanika Gvida Babića.

PRIJELAZNI ŠTIT PREDSJEDNIKA RH ZA SLAVODOBITNIKA TRKE NA PRSTENAC

Akademski kipar Alija Rešić, u svojoj radionici u Hrbokima, izradio je bakreni prijelazni štit predsjednika Republike Hrvatske za slavodobitnika

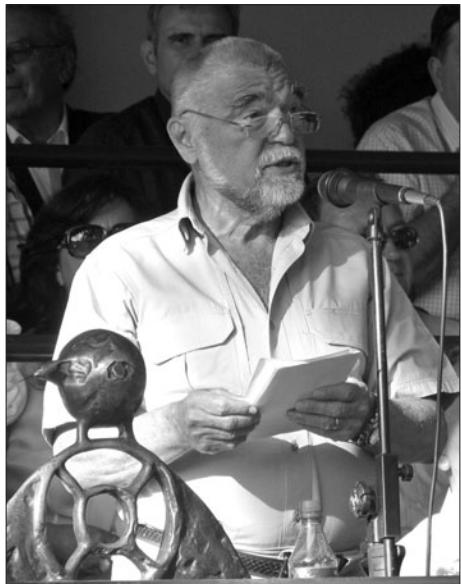
Milan Bandić u Barbanu

Trke na prstenac, koji će se ove godine dodjeliti po prvi put. Ovogodišnjem slavodobitniku Toniju Uraviću štit će uručiti hrvatski predsjednik Stjepan Mesić u Barbanu na svečanoj sjednici Općinskog vijeća povodom Dana Općine Barban.

Štit će svake godine preuzimati novi slavodobitnik iz ruku predsjednika RH ili njegova izalanika. Uz štit je izrađeno i postolje na kojem je upisan Ottavio Quellis, slavodobitnik prve Trke na prstenac iz davne 1696. god., kao i svi poznati slavodobitnici ovog viteškog nadmetanja na prijelazu iz 17. u 18. stoljeće, te 34 slavodobitnika obnovljene Trke na prstenac, od 1976. do 2009. godine. Uz imena slavodobitnika na pločicama je urezana i godina kada su odnijeli tu titulu, a ostavljena su i mjesta za budućih 30 novih laureata.

PREDsjEDNIK MESIĆ PROGLAŠEN POČASNIM GRAĐANINOM OPĆINE BARBAN

Predsjednik Republike Stjepan Mesić, prvi hrvatski predsjednik koji je posjetio Trku na prestenc, proglašen je na sjednici Općinskog vijeća krajem rujna počasnim građaninom Općine Barban. Predsjedniku Mesiću je općinski načelnik Denis Kontošić prigodom boravka na 34. Trci na prestenc u kolovozu predložio da bude počasni građanin Općine Barban, što je on rado prihvatio. Dodjela općinskog javnog priznanja bit će obavljena na svečanoj sjednici povodom Dana Općine Barban, koja će se ove godine održati 8. prosinca. Dan Općine se svake godine proslavlja 6. prosinca, na dan Svetoga Nikole, zaštitnika barbarske Župe i Općine, ali se ove godine

datum održavanja svečane sjednice prilagodio radnom kalendaru predsjednika Mesića na samome kraju njegova mandata. Općina Barban je početkom studenoga dobila službenu potvrdu iz Ureda predsjednika RH za dolazak predsjednika Stjepana Mesića 8. prosinca u Barban.

POTPISANA IZJAVA O PRIJATELJSTVU IZMEĐU BARBANA I NJEMAČKOG WALHEIMA

Dautel i Kontošić potpisuju izjavu

U njemačkoj općini Walheim nedaleko Stuttgarta, u pokrajini Baden-Wuertemberg, načelnik Općine Barban Denis Kontošić potpisao je zajedno sa svojim njemačkim kolegom Albrechtom Dautelom Izjavu o prijateljstvu i suradnji. Time je službeno potvrđeno prijateljstvo koje između ovih općina traje od 2003. godine.

U proteklih šest godina obje općine surađivale su na području razmijene studenata. Uz to, nekoliko obitelji iz te njemačke općine redovito dolazi tijekom ljeta na godišnji odmor na Barbanštinu. Predviđa se i suradnja na polju gospodarstva i vinarstva, budući da je područje Walheima bogata vinorodna regija.

Uz Kontošića u barbarskoj delegaciji, koja je boravila u Walheimu, bili su: predsjednik Općinskog vijeća, ujedno i predsjednik KUD-a Barban, Dean Maurić, predsjednica Turističke zajednice Danijela Kolić i desetak članova KUD-a Barban koji su nastupili u programu obilježavanja 50. obljetnice glazbenog društva Walheim.

Uz jubilej – 25. broj BARBANSKOG GLASNIKA

Poštovani oglašivači,
iskreno zahvaljujem o Vama, obrtima i poduzećima na području Općine Barban i šire, na podršci i povjerenju, koji ste svojim dosadašnjim oglašavanjem u „Barbanskom glasniku“ pripomogli održavanju kontinuiteta njegova objavljivanja u proteklih 8 godina. Uz Vašu pomoć uspjeli smo svake godine objaviti 3 broja, a sve smo započeli krajem 2001. god., od kada se „Barbanski glasnik“ tiska redovito. Primjerak koji držite u rukama je jubilaran, dvadeset i peti. Zahvaljujem na Vašoj dosadašnjoj pomoći i pozivam Vas da i nadalje budete naš podupiratelj i pomagač. U ovim kriznim vremenima, ostanite hrabri i na nogama. Želimo da Vam 2010. god. bude svjetla i uspješna. Neka Vam je sretan i blagoslovjen Božić, vesela i zdrava Nova 2010. Godina!

ZLATNI OGLAŠIVAČI (21-24 oglasa): DE CONTE d.o.o. Labin, FERMAL d.o.o. Frkeći, IZO d.o.o. Balići, ŽELIZAR d.o.o. Želiski.

SREBRNI OGLAŠIVAČI (16-20 oglasa): TRGOMETAL d.o.o. Sutivanac, Auto servis FILIPOVIĆ Barban, DA STEFANIA Draguzeti, VIKTOR Sutivanac, KVARANTA Melnica.

BRONČANI OGLAŠIVAČI (11-15 oglasa): PULJANKA Pula, Ljekarna VALUN Barban, Gostionica QUELLIS Barban, DENIKEN Pula, Prodavaonica ZAMELI Barban.

ODRŽANI PRVI OBRTNIČKI SAJAM I FEŠTA SMOKVE I SMOKVENJAKA

Sredinom rujna u Barbanu se organizirao 1. Barbanski obrtnički sajam, u sklopu kojeg je održana sada već tradicionalna Fešta smokve i smokvenjaka. Na trodnevnom obrtničkom sajmu, koji se smjestio u sportskoj svorani nove barbarske osnovne škole, predstavilo se 50-tak obrtnika iz Barbanštine i Istarske županije, prvenstveno općina unutarnjeg dijela istarskog poluotoka. Cilj je sajma dati mogućnost izlaganja obrnicima i poduzetnicima unutrašnjosti Istre te Općine Barban. Velik broj posjetitelja mogao je vidjeti puno proiz-

Sa otvaranja Sajma smokve i smokvenjaka

voda: proizvode od inoksa, aluminijsku i pvc stolariju, aluminijiske ograde, garažna segmentna vrata, stolarske i inovatorske proizvode, zaštitnu radnu obuću i odjeću, lutke u istarskoj narodnoj nošnji, suvenire, vino, hrana za domaće životinje i kućne ljubimce, đemove, proizvode od smokava i dr. U ime pokrovitelja, 1. Barbanski obrtnički sajam je u petak otvorio zamjenik župana Istarske županije Vedran Grubišić, a na otvaranju su bili prisutni i Aldo Ukanović, predsjednik Obrtničke komore Istarske županije, Jasna Jaklin-Majetić, predsjednica HGK-Županijske komore Pula te Vera Radolović, zamjenica gradonačelnika Grada Pule.

U subotu, drugoga dana obrtničkog sajma, posjetitelji su u isto vrijeme mogli obići i izlagače s proizvodima od smokava koji su se predstavili na barbanskoj placi na 3. Fešti smokve i smokvenjaka. Ove godine bilo ih je tridesetak. Na svakom štandu mogli su se kušati smokvenjaci, marmelade, đemovi, rakije te razne druge delicije od ovog voća, koji su ujedno bili i na prodaju.

BARBANCI NA 294. SINJSKOJ ALCI

Delegacija Općine Barban i Društva Trka na prstenac posjetila je početkom kolovoza Sinj i prisustvovala subotnjem uvodnom nadmetanju pod nazivom „Čoja“ i nedjeljnoj 294. Sinjskoj alci. Delegaciju su sačinjavali: općinski načelnik Denis Kontošić, predsjednik Općinskog vijeća Dean Maurić, član Časnoga suda i općinski vijećnik Denis Vale, predsjednica Turističke za-

Grada Sinja i Općine Barban, usporedno sa povezivanjem Viteškog alkarskog društva i Društva Trka na prstenac.

Načelnik Općine Barban je prije Alke obavio razgovor sa Zoranom Milanovićem, predsjednikom SDP Hrvatske, te predsjedničkim kandidatima, Ivom Josipovićem i Vesnom Pusić. Svi su oni prihvatali poziv za barbansku Trku na prstenac. Barbanci su prije početka Alke prisustvovali prijemu kod alkarskog vojvode Ivana Čikare u društvu predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića, koji je već najavio svoj dolazak na Trku na prstenac, te potpredsjednika Sabora Vladimira Šeksa, hrvatske premijerke Jadranke Kosor i velikog broja ministara, sadašnjih i nekadašnjih uglednih političara, te velikog broja poslovnih ljudi.

Barbanska delegacija je u sklopu posjete obišla sinjski hipodrom i ergelu Sinjske alke, koju sačinjava 40 kvalitetnih konja. Barbanci i Sinjani su i ovom prigodom potvrdili svoje namjere i čvrstu želju za povezivanjem dviju konjičkih trka, ali i jedinica lokalne samoprave, a boravak Barbanaca nije prošao nezapaženo - bili su gosti sinjskoga Hit-radija, a njihova je posjeta Sinju zabilježena na stranicama Slobodne Dalmacije.

NK MANJADVORCI - JESENSKI PRVACI TREĆE ŽUPANIJSKE LIGE-JUG

Nogometni klub MANJADVORCI iz Manjadvorci ostvario je rezultat za pamćenje. Na kraju prvog dijela sezone zauzeo je prvo mjesto na ljestvici

Dio barbanske delegacije u Sinju

Treće županijske lige – jug s 20 bodova. Posljednju utakmicu protiv NK Muntića završili su neriješeno, ali je bilo puno više onih u kojima je NK Manjadvorci pobjeđivao i time si osigurao mjesto na čelu ljestvice. Prvenstvo se nastavlja na proljeće.

OTVORENA NOVOUREĐENA AMBULANTA U SUTIVANCU

Krajem kolovoza, na Sutivanjicu, u Sutivancu je otvorena novouređena ambulanta u prizemlju Društvenog doma. Ambulantu je, uz pomoć barbanskog načelnika Denisa Kontošića, otvorila najstarija stanovnica Sutivanca Marija Roce. Budući da se ambulanta ranije nalazila na katu i da je bila nepristupačna osobama s invaliditetom i starijim osobama, Općina Barban je odlučila ambulantu premjesti u prizemlje zgrade. Na ulazu je također sagrađena i rampa za lakši pristup osobama u kolicima. Istovremeno je prostor sutivanskoga Vrtića proširen na prostor u kojem je ranije bila Ambulanta.

FOSIL RIBE - REVOLUCIONARNO GEOLOŠKO OTKRIĆE KOD ROJNIĆI

Fosil ribe dužine 40 centimetara pronađen je nedaleko Rojnići prilikom vađenja kamenih škrilja. Riječ je o revolucionarnom geološkom otkriću, jer na istarskom području još nikad nije pronađen fosil ribe te veličine. Posredovanjem Arheološkog muzeja u Puli, fosil je predan Prirodoslovnom muzeju u Rijeci, koji je nadležan i za područje Istarske županije. Na Barbanštini je unatrag nekoliko godina pronađen još jedan fosil ribe, ali manjih dimenzija, dužine 18 do 20 centimetara. Riječ je o otisku ribe sa zubima koji se otkopao dvjestotinjak metara dalje od ovog nalazišta.

Istraživanje vrijednoga fosila na sebe je preuzeila znanstvenica Koraljka Klepač iz riječkog muzeja, koja je, osim za područje Istarske županije, zadužena i za područje Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije. U tome joj pomaže njezin kolega iz Madrida, koji na tome nalazu priprema doktorat.

Općina Barban je predložila da se na osnovu tog otkrića kreće u pilot projekt uređenja geološke staze kroz područja fosila na Barbanštini, odnosno da jedna dionica pješačko-biciklističke staze „Putem šipila“ bude geološka. U projektu će sudjelovati i Klepač, koja je u Barbanu bila ovoga proljeća, a najavila je svoj skri ponovni dolazak. Trenutno

radi na sličnom projektu na Rabu, gdje priprema geološku stazu s još dvoje zauđubljenika u geologiju. Osim uređenja geološke staze, namjera je Općine Barban da se u Rojnićima postave informativne table s najbitnjim informacijama o pronađenim fosilima - rekorderima.

OPET RADNE AKCIJE U DRAGUZETIMA

Staro i mlado u Draguzetima je opet u pokretu. Selo koje je nekada bilo na daleko poznato po slozi i akcijama, odlučilo je ponovo započeti sa aktivnostima uređenja svojega naselja. Sve je krenulo nakon asfaltiranja igrališta, dimenzija 34x13m, kada se selo odlučilo za to, umjesto asfaltiranja ulica u selu. U međuvremenu, dogovoren je da se betonira 6 postolja za kontejnere za smeće, da se postavi 100 meta-

ra ivičnjaka oko igrališta, da se izgradi 20m zaštitnog zida oko igrališta i da se uredi okoliš Društvenog doma. Sve je to već napravljeno, zahvaljujući radnim akcijama svake subote, kada se okupi 20-30 ljudi, svih uzrasta. Planira se još dosta toga i ne misli se stati sa akcijama, u kojima Općina Barban financira materijal, a Draguzečani poklanjamaju svoj rad svojim Draguzetima.

JAVNA PRIZNANJA OPĆINE BARBAN

Na sjednici Općinskog vijeća, krajem studenoga, donijete su odluke o dodjeli javnih priznanja Općine Barban za 2009. god. Predsjedniku Republike Hrvatske, Stjepanu Mesiću, za kojega je odluka o dodjeli priznanja Počasni građanin Općine Barban donijeta krajem rujna, pridružio se tako poznati talijanski kardiolog prof. Francesco Furlanello, kojemu će se također dodijeliti priznanje Počasnog građanina za njegovih tridesetak godina dolaženja u lovni turizam na područje Općine Barban. Na svečanoj sjednici Općinskog vijeća, 08.12., općinska javna priznanja će još dobiti: Nagradu Općine Barban - HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, Elektroistra Pula, a Plaketu Općine Barban, na prijedlog KUD-a Barban, Marčelo Broskvar i Ljubica Kolić, na prijedlog Mjesnoga odbora Šajini.

Javna priznanja Općine Barban za 2009. godinu koja će se dodijeliti na svečanoj sjednici Općinskog vijeća dana 08.12.2009. godine

1. Počasni građanin Općine Barban

- **STJEPAN MESIĆ**, predsjednik Republike Hrvatske – prvi hrvatski predsjednik koji je došao na barbansku Trku na prstenac (34. Trka na prstenac, 23.08.2009.)

- **Prof. FRANCESCO FURLANELLO** – poznati talijanski i europski kardiolog za srčanu aritmiju – dolazi u lovni turizam na područje Općine Barban više od 30 godina

2. Nagrada Općine Barban

- **HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb, ELEKTROISTRA Pula** - za posebne napore uložene na obnovi niskonaponske i srednjenačne mreže na području Općine Barban

3. Plaketa Općine Barban

- **MARČELO BROSKVAR** – za posebne zasluge u radu KUD-a Barban

- **LJUBICA KOLIĆ** – za posebne zasluge vezane uz aktivnosti na području Mjesnoga odbora Šajini

NATJECANJE VATROGASNE MLADEŽI I DJECE ISTARSKE ŽUPANIJE U SUTIVANCU

U organizaciji Vatrogasne zajednice Istarske županije, a u suradnji s Općinom Barban, DVD-om Sutivanac, DVD-om Pula i Javno vatrogasnom postrojbom Pula, početkom listopada je u Sutivancu održano VIII. natjecanje vatrogasne mladeži i djece Istarske županije. Natjecanje je otvorio županijski vatrogasni zapovjednik Dino Kozlevac, a prisutnima se obratio i barbanski načelnik Denis Kontošić, koji je ukratko opisao barbansku općinu, pohvalio rad DVD-a Sutivanac te natjecatelji-

ma zaželio što bolji plasman. Oko 140 natjecatelja raspoređenih u 14 ekipa pokazalo je svoje vatrogasne vještine pred sucima Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije.

DVD Ližnjani je bio najuspješniji u kategoriji ženske mladeži i kategoriji muške djece, DVD Svetvinčenat je bio najbolji u kategoriji muške mladeži, a DVD Peroj u kategoriji ženske djece. Pobjednici će slijedeće godine sudjelovati na državnom natjecanju. Djeca od sedam do 12 godina natjecala su se u rukovanju s vatrogasnim aparatom, odnosno gađanju mete, dok su oni malo stariji, u kategoriji od 12 do 16 godina, morali svladavati vatrogasne prepreke i rukovati pumpom te u vatrogasnoj štafeti pokazati koliko su brzi. Na natjecanju je sudjelovao pomladak sedam dobrovoljnih vatrogasnih društava, i to iz Buzeta, Vodnjana, Pule, Žminja, Svetvinčenta, Ližnjana i Peroja. Diplome za prisustvovanje natjecanju te diplome, pehare i medalje za prvo, drugo i treće mjesto podijelili su županijski zapovjednik Dino Kozlevac te, njegov zamjenik i zapovjednik Područne vatrogasne zajednice Pula, Klaudio Karlović.

TURISTIČKA ZAJEDNICA PROSLAVILA PRVI ROĐENDAN

Barbarska Turistička zajednica proslavila je u kolovozu svoj prvi rođendan sa ostvarenih rekordnih gotovo 20 tisuća noćenja. Točnije, ova uspješna turistička sezona za Općinu Barban je završila s 19.439 noćenja i 1.984 dolazaka, kako kažu podaci za prvi deset mjeseci ove godine.

Budući da se podaci od prošle godine o broju dolazaka i noćenja nisu evidentirali na jednom mjestu, ne može se točno reći koliki je to porast u odnosu na prošlu godinu. Ipak, prema djelomično sakupljenim podacima, prošle je godine ostvareno 13.160 noćenja, što bi značilo da je ove godine taj broj porastao za 46 posto. Oko 65 posto svih gostiju čine Nijemci, 10 posto su Nizozemci, sedam posto Austrijanci, slijede ih Belgijanci,

Britanci, Talijani i druge nacionalnosti.

Lijepo je znati da je Općina Barban po broju noćenja ispred svih općina središnje Istre, koje su udružene u Turističku zajednicu središnje Istre, pa čak i gradova Buzeta, Pazina, ali i općina Grožnjan i Motovun. Po brojkama je sličan susjednoj općini Svetvinčenat te općini Kanfanar.

Gosti najradnije posjećuju vile s bazenima i kuće za odmor, a najposjećenija je Villa Barbara u Orihima čiji broj noćenja čini devet posto od ukupnog broja noćenja. Inače, na Barbanštini ima trenutno 300 postelja u 76 objekata, većinom kuća za odmor ili vila s bazenima.

JAVNO IZLAGANJE UPU-a ZONA COK I BRISTOVAC

U Barbanu je početkom listopada održana javna rasprava za dva Urbanistička plana uređenja - za gospodarsku zonu Bristovac te turističku zonu Cok. Izradu Urbanističkog plana uređenja za Cok financira tvrtka Palmir iz Zagreba, a za Bristovac pićanska firma ABS, proizvođač aluminijске i PVC stolarije, koja namjerava čitavu svoju proizvodnju premjestiti u Općinu Barban. U Coku će zagrebačka tvrtka graditi luksuzne vile s bazenom. Izrađivač Urbanističkih planova je tvrtka Jurcon projekt iz Zagreba, a oni će biti na snazi do 2020.

Cok se prostire na deset hektara između Glavani i Šajini i prema planu tamo je dozvoljena izgradnja stambenih, turističkih ili trgovачkih objekata na 1,4 hektara. Planira se izgradnja 20 vilas s bazenima, a parcele će biti od dvije

do više od pet tisuća četvornih metara. Predviđena su i dva područja sportsko-rekreativnog tipa na površini od 7,3 hektara. Minimalna veličina parcele na kojoj je moguće graditi je tisuću kvadrata, s najmanje deset posto izgrađenosti parcele. Na parcelama između tisuću i dvije tisuće kvadrata maksimum izgrađenosti je 30 posto od ukupne površine, a iznad te kvadrature 25 posto. Maksimalna visina stambenog objekta je 12 metara s najviše tri kata, a objekta pomoćne namjene četiri metra s jednim katom.

Gospodarska zona Bristovac kod Golešova prostire se na četiri hektara i u njoj je moguće graditi objekte za proizvodno-industrijsku ili zanatsku te prerađivačku djelatnost, obrtništvo ili trgovачku djelatnost. Minimalna površina na kojoj se može podići proizvodni objekt je 600 kvadrata. Na parcelama između 600 i 1.200 kvadrata maksimalno se može izgraditi 30 posto, iznad 1.200 do dvije tisuće kvadrata 35 posto, a na onima preko dvije tisuće kvadrata 40 posto. U slučaju tehnološke potrebe moguće je spajanje više parcela. ABS će dovesti infrastrukturu, a predviđa se izgradnja dvije trafostanice i biološkog pročistača.

ODRŽANA MARTINJA U BIČĆIMA

Sredinom listopada u Bičćima je drugu godinu za redom proslavljena Martinja u novom ruhu. Za razliku od prethodnih godina, Martinja je u ovom selu, kojemu je crkveni zaštitnik sveti Martin, okupila brojne istarske vinare koji su ovdje došli krstiti mlado vino.

Dvadesetak istarskih vinara

pod šatorom uz mjesni dom predstavilo se svojim mladim, ali i starim vima. Riječ je o vinima marke Anđelini, Agroprodukt, Baćac, Benazić, Vina Vicinim, Vinobile, Demian, Ferenac, Kalavojna, Marčeta, Matić, Giacometti-Moscarda, Panjoka, Putinja, Sergo, Siljan, Trošt, Teraboto, Vivoda i Zigante. Svi su posjetiteljima ponudili po jedno crno i jedno bijelo vino.

Uz vino, moglo se kušati i domaće ombolo, kobasicice, pršut i kolače, a u prostorijama mjesnog doma sir te proizvode od meda, smokava i rakije. Bili su izloženi i domaći suveniri. Za dobru zabavu bili su zaduženi barbanski harmonikaši te članovi KUD-a Barban. Manifestaciju je otvorio zamjenik župana Istarske županije Vedran Grubišić, a prisutne su pozdravili barbanski načelnik Denis Kontošić i predsjednica barbanskog TZ-a Danijela Kolić.

Uz krštenje mladog vina, koje je predvodio vinski biskup Vinko Svetega Martina Ložić (Alfredo Kocijančić), na sebi svojstven i duhovit način, uz moderatorsku palicu vinara iz Bičići Sergia Bile, predstavljena je posebna bačva, donacija bačvara Dalibora Frančule iz Sutivanca, u koju je uliveno 150 litara bijelog vina svih vinara koji su na ovaj način željeli pridonijeti stvaranju jedinstvenog vina. Bačva vitezova Svetega Martina, kako su je nazvali vinari, otvorit

će se svečano tek na sljedećoj 35.Trći na prstenac u Barbanu, a do tada će dozrijevati u podrumu Bilini u Bičićima. Bačva će se svake godine prenositi u ruke onoga tko bude osvojio najviše bodova na vinskim izložbama tijekom te godine.

Ove se godine na bičičanskoj Martinji po prvi puta birala najljepša vinska boca. Najljepšom bocom proglašena je ona Vina Vicinim, Marka Bernobića iz Višnjana, dok su drugo i treće mjesto zauzele boce vina Zigante i vina Vivoda.

Inače, Općina Barban, koja je zajedno sa svojom Turističkom zajednicom organizirala manifestaciju, željela bi da se ova manifestacija, osim sa Svetim Martinom, čija se crkva nalazi u Bičićima, poveže i uz ime jednog od najpoznatijih Barbanaca - Petra Stankovića (1771-1852). Naime, Stanković je nadaleko poznat kao barbanski kanonik, arheolog,

povjesničar, znanstvenik i pisac, ali manje ljudi zna da se u svojim istraživačkim radovima bavio i poljoprivredom, odnosno vinogradarstvom i maslinarstvom. Jedan je od četvoro znanstvenika koji su se u 19. stoljeću bavili tom tematikom. Uz njega o vinogradarstvu i vinarstvu pisali su i Pietro Predonzani (1820) iz Poreča, Nicoló Del Bello (1876) iz Kopra te Carlo Hugues (oko 1890), direktor "Eksperimentalnog ureda za vinogradarstvo i voćarstvo" u Poreču.

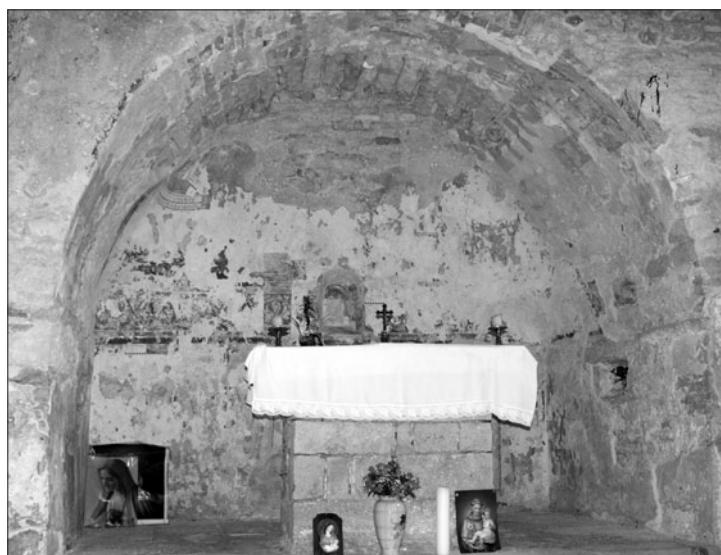
Stanković se u svom radu, pod nazivom „Vino dell'Istria principale prodotto di questa provincia. Nuovo metodo economico-pratico per farlo e conservarli“, koji je izdan 1853. godine u Miljanu, osvrnuo na nove metode u vinogradarstvu i znanstveno je istraživao rezultate tih metoda. U prvom poglavljiju govori o povijesti istarskog vina u antici te o različitim vrstama vina koji se proizvode u regiji. U drugom poglavljiju Stanković predstavlja vlastiti izum - prešu za grožđe te govori o metodama prešanja grožđa. Bačvu u vlastitom dizaju te metode sačuvanja vina predstavlja u trećem poglavljju znanstvenog rada, dok se u završnim poglavljima osvrće na fermentaciju, botiljiranje vina te kako stabilizirati vino i sprječiti njegovu oksidaciju. Opisani su i razni Stankovićevi izumi za proizvodnju vina.

O crkvi Sv. Martina u Bičićima

Crkva Sv. Martina u Bičićima – za koju se vezuje istoimena bratovština – vrlo je stara, o čemu svjedoči i natpis na lijevom unutarnjem zidu, koji navodi da je 1315. crkva posvećena i da ju je dao sagraditi Bobosius, odnosno Martin Bobošić, barbanski župan. Smatra se da je najstarija kapela stajala 300 m dalje od sadašnje. Na kamenim vratnicama crkve upisana je godina 1756., kada su vrata povećana i u baroknom stilu izrađena od kamena.

Na desnom unutarjem zidu, ispod ruba prozora, nalazi se fresko-slika Raspetog Isusa, izrađena u bojama, u romaničko-bizantinskem stilu, dakle znatno starija od posvećenja crkve.

God. 1938. crkva je bila u lošem

stanju, što je zapisaо ondašnji klerik iz Bičića VINKO PEREŠA. Tijekom Drugog svjetskog rata postala je ruševna, ali je kasnije popravljena, te se u njoj ponovno misi od 1970. Crkvu Sv. Martina spominje Istarski razvod, koji je naziva

opatijskom. Nije sigurno jesu li Sv. Martin i Sv. Saba bile dvije zasebne opatije ili jedna s imanjima na dva kraja i s dvije crkve. Crkva Sv. Martina – kojoj su agrarnom reformom iz 1948. posedi oduzeti – pripada šajinskoj kapelaniji, pa je šajinski kapelan nekad išao u Bičiće misiti svake treće nedjelje i držati vjeronauk.

Sveti Martin, biskup u Toursu u Francuskoj u 4. stoljeću, u mladosti je bio rimske vojnik, zatim redovnik koji je osnovao mnoge samostane, a potom postao biskup. Štovanje Sv. Martina kod nas se širilo u vrijeme franačke vlasti (8.-10. stoljeće), pa se u to doba stavlja i osnutak benediktinske opatije kod današnjih Bičića, koja nosi ime Sv. Martina.

RAZGOVOR S OPĆINSKIM NAČELNIKOM: DENIS KONTOŠIĆ, prof.ing.

VRATILI SMO PONOS I OSMIJEH BARBANCIMA

Najvažnija je stvar tekućeg mandata izgradnja Poduzetničke zone Barban. Bit će najsretniji kada započne izgradnja prve hale u njoj, jer će to značiti da smo konačno započeli sa otvaranjem radnih mjeseta na Barbanštini i da će mladi ljudi dobiti mogućnost zapošljavanja u svojoj općini. Komunalna infrastruktura je solidno sređena, život je prostrujio, nada se vratila, mladi ostaju doma, ali je vrhunac svega ipak gospodarski razvoj na principu održivog razvoja, uz sačuvanje prirodnog okoliša, i otvaranje radnih mjeseta za Barbance na Barbanštini.

Osvojili ste i treći mandat u Općini Barban, ovoga puta na prvim neposrednim izborima?

Ne bih rekao osvojili, već zarađili. Nakon osam godina napornog rada, to je priznanje za učinjeno i ujedno velika počast za mene kao osobu iz istarskog seoskog puka. S druge strane ne može se zanemariti niti povjerenje u SDP, koji se uspio potvrditi i dokazati na barbanskoj prostoru kao jako dobra supstitucija IDS-u. Kada bi u dva mandata zaorali krivu brazdu, narod bi nas izbacio iz sedla i ne bi dobili treći mandat. Izabrani smo treći puta, jer smo Barbancima opet vratili ponos i osmijeh, pomogli im učvrstiti ljubav i vjeru u rodni kraj, pomogli u spoznavanju vrijednosti kraja u kojem živimo, a stari su nan ga naši puštili čistega kako suzu, vridnega kako suho zlato.

Kako bi ukratko opisali Vaša dosadašnja dva mandata?

Opisat će Vam vrlo rado sva 4 mandata postojanja Općine Barban, od 1993. god., kada je nastala Općina Barban, pa do danas, jer se lako dadu opisati. Mandat IDS-a 1993.-1997. god je period konsolidiranja u kojem nažalost nije rješena granica sa Općinom Raša u dolini rijeke Raše niti granica sa Općinom Marčana, kada je postojala peticija naselja oko Hreljići za ulazak u sastav Općine Barban. Na kraju mandata pokrenuli su infrastrukturne radovi koje je SDP plaćao tijekom svog prvog mandata.

U mandatu HDZ-a od 1997.-2001. bilo je puno planova na račun toga što je ta stranka bila na vlasti i u državi. Nastavila su se zaduživanja, a

Općina nije dobila niti kune iz državnog proračuna. Sve se rasplinulo kao mjeđur od sapunice, a mi smo kasnije vraćali dugove čitavih 5 godina. U Barbanu je to bila samo prolazna ružna avantura.

U našem prvom mandatu 2001.-2005., s naslijedenim dugom iz prethodna dva mandata, veličine 4 milijuna kuna, koliko je iznosio naš tadašnji godišnji proračun, trebalo je konačno podignuti glavu iz pijeska i zaorati pravu brazdu. Općina je do tada zauzimala smjer vožnje prema bankrotu. Četiri godine smo krvavo vraćali dugove, a da nismo zanemarili niti uređenje Općine, ravno-

u Barbanu, koja se nalazi u prizemlju nekadašnje gornje škole, a ima i rampu za invalide. Što to znači za starije i invalidne osobe, ne treba niti govoriti.

Javnu smo rasvjeti doveli u stanje da nikada Barbanština nije bila tako dobro osvijetljena. Zatekli smo 2001. god. napola ugašenu javnu rasvjetu, koja se jako slabo održavala. Najprije smo postojeću stavili u funkciju, a potom krenuli sa novim montažama na postojeće stupove, koliko su nam finančije omogućavale. Tek u prethodnom mandatu startali smo velike investicijske zahvate sa montažama stupova i

pravno svih njezinih naselja i Barbana, kao općinskog središta. Aktivirali smo svih 9 Mjesnih odbora i vratili u narod dobrovoljne radne akcije. U općinama maloga proračuna, to je model koji je neizbjegjan, a u sinergiji sa općinskim novcem može donijeti veliki boljitet.

U našem drugom mandatu 2005.-2009. izbrisili smo barbanski dragulj. Oslobođeni balasta dugova, nastavili smo sa svakogodišnjim asfaltiranjima, pojačali javnu rasvjetu za preko 50%, uredili Barban, koji je sada prekrasan srednjobjekovni istarski biser, vratili smo vjeru Barbancima u Barbanštinu i barbanski prostor.

Cime je bio obilježen protekli mandat 2005.-2009.?

Na kraju mandata završili smo uređenje nove Zdravstvene stanice

potrebnim novim kabliranjima. Rezultat se vidi - montirali smo oko 250 novi rasvjetalnih tijela, a to je veliki iskorak, ako se zna da smo zatekli nešto manje od 500 lampadina, kojih je najveći dio montiran davno još u bivšoj Općini Pula.

Završili smo proširenja groblja u Barbanu i na Prnjanima, koja su danas reprezentativni objekti. Ako tome pridodamo i tri nove mrtvačnice koje smo izgradili na grobljima Barban, Prnjani i Škitača, onda možemo reći da se Barbanci više ne srame svojih groblja. Ponosni smo na to, jer smo zatekli stanje da u Barbanu i na Prnjanima više nije bilo slobodnih grobnih mjesta, a Općina je do dolaska SDP-a zanemarivala taj problem, jer je valjalo financijski zaokružiti investiciju koja nije bila mala. Nisu imali volje, želje niti snage za takav napor.

Ponosimo se i asfaltiranjima, jer se nikada nije toliko asfaltiralo. Zatekli smo 2001. god. potrebu asfaltiranja pojedinih dionica koje je valjalo rješiti radi vraćanja života u unutrašnjost Barbanštine i omogućavanja razvoja seoskog turizma na prostoru čitave Općine. Sve je to omogućeno asfaltiranjem ceste Glavani-Manjadvorci, čime je rješena žila-kucavica, poprečnica kroz unutrašnjost Općine, županijska cesta, Petehi-Šajini-Manjadvorci, a potom i asfaltiranje pristupne ceste moru, Rebići-Uvala Blaz. Danas se može vidjeti da smo to radili smisleno, da je život prostrujio, da bilježimo rekordne rezultate na podršju seoskog turizma, da se život vratio u sela, da se Europa dolazi odmarati vrlo rado u naša prekrasna sela, da bi se svi Barbanci iz gradova najrađe opet vratili doma na selo.

Uredili smo i Barban, njegovu unutrašnjost i periferiju. Sve smo instalacije u staroj jezgri stavili podzemno i nastojimo očistiti fasade i javne površine. Povećan je broj parkirnih mjesteta, za što smo otkupili zemljište u središtu Barbana, uređeni su svi ulazi u naselje, koje konačno više nije mali oronuli istarski gradić, već mjesto u koje se dolazi sa zadovoljstvom. Svaki put, kada iz rodnih Orihi dolazim u Barban, meni srce radosno zaigra i osjetim ponos što imamo ovakvo općinsko središte, koje danas ima i reprezentativne sportske terene, ima uređenu javnu rasvjetu, živi punim plućima. Za prekrasnu Zdravstvenu stanicu smo već dobili priznanje udruge istarskih obiteljskih liječnika, za učinjeni napor u poboljšanju zdravstvenog standarda. I to nije sve, za Barban imamo još puno lijepih planova - bit će svakim danom još i ljepši.

Čime se još ponosite u protekla dva mandata?

Na prvom mjestu brigom za ljudе, za svakog malog čovjeka, a potom brigom za razvoj prostora, kako bi život na njemu svakom Barbancu bio što ugodniji i bolji. Svaki je stanovnik ravno pravan u izražavanju svojih potreba, svaki je pedalj barbanski u ravnopravnom statusu.

Sjećam se 2001. god. kada sam

govorio na predizbornim skupovima o vrijednosti barbanskoga prostora i njegovoj valorizaciji, kada je nekima bilo nezamislivo da će turisti dolaziti u naša sela. Imao sam veliku vjeru u vrijednost Barbanštine i Sutivanštine, u neokaljanu čistoću i ljepote koje imamo, a nismo ih sami svijesni. To je valjalo pregrmiti, prekrenuti i pokrenuti kotač zamašnjak. Danas je to nezaustavljeni proces u kojem više ne govorimo o kvantiteti već o podizanju kvalitete smještaja. Uredilo se jako puno starih kuća, naselja su nam uređeni, nestaju divlje deponije, ljudi su svijesni da osim korta treba uređiti i komunsko, ono izvan svojega korta. Upravo je to najvažnije, da osim toga što je turizam jako dobra dopunska djelat-

je uvijek osiguran i prostor za okupljanja i sastanke. Ponosni smo na dom u Hrbokima, u kojem se ljudi druže i nalaze gotovo svakodnevno, a uredili smo ga nakon što je 20 godina zjapio neuređen. Uredili smo i dom u staroj školi na Prnjanima, izgradili dom u Petehima uz staru školu, započeli izgradnju vatrogasnoga doma na Svetome Pavlu.

Osim u Barbanu, spotski su tereni izgrađeni ili se grade u više naselja. Imamo bočališta u Šajinima, Hrbokima, Orihima i na Punteri; imamo igrališta u Sutivancu, Hrbokima, Šajinima, Orihima, Draguzetima, a gradimo ih i Manjadvorcima i uskoro u Rojnićima. Mladi ljudi, ali i starija populacija moraju u selima imati mogućnost rekreacije i stoga će se i dalje poklanjati pažnja izgradnji objekata koji će im to omogućiti.

Započeli smo priču o kvalitetnom barbanskom vinu, organiziranjem smotri i degustacija vina po svim Mjesnim odborima i potom središnje, općinske smotre; Martinju u Bičićima pretvorili u mjesto okupljanja poznatih istarskih vinara, ali naših, najboljih barbanskih vinara.

Osluškujemo bilo mladim i pratimo njihove želje. Dajemo punu podršku njihovim aktivnostima, kao što je nekada bilo na području off-road sporta, a danas quad sporta. Poligon Bundanovac je dobio status staze za državna quad takmičenja.

Koji su planovi za tekući mandat 2009.-2013.?

Najvažnija je stvar ovoga mandata izgradnja Poduzetničke zone Barban. Bit će najsretniji kada započne izgradnja prve hale u njoj, jer će to značiti da smo konačno započeli sa otvaranjem radnih mjeseta doma na Barbanštini i da će mladi ljudi dobiti mogućnost zapošljavanja u svojoj općini.

Odati ću Vam i malu tajnu. Imao sam ponudu za nastavak osobne karijere na drugačiji način i u drugoj poziciji, ali sam to odbio. Postavio sam opće dobro ispred potrebe osobnog napredovanja. Smatrao sam da zadatak još nisam

nost našim ljudima, on pokreće sredine na uređenje.

Ne smijemo zaboraviti da smo uredili sve društvene domove u selima. Ima ih 13 i svi su u funkciji, stolarija je zamjenjena kvalitetnom PVC ili aluminijskom, krovovi su im popravljeni, limirije zamjenjene. U nekim domovima su prodavaonice, kao recimo u Šajinima, Orihima, Manjadvorcima i Hrbokima, ali

ostvario do kraja, da nedostaje kruna svega. Komunalna infrastruktura je solidno sređena, život je prostradio, nada se vratila, mlađi ostaju doma, ali je vrhunac svega ipak gospodarski razvoj na principu održivog razvoja, uz sačuvanje prirodnog okoliša, i otvaranje radnih mjesta za Barbance na Barbanštini.

Prostorni plan uređenja Općine Barban je na snazi. Trenutno su u izradi njegove Izmjene i dopune koje će omogućiti intenziviranje stambene izgradnje mladim ljudima. Izradili smo i Urbanistički plan uređenja Poduzetničke zone Barban za izgradnju I. faze na prostoru veličine 9 hektara, od ukupno 24 hektara, koliko je predviđeno Prostornim planom. Do kraja godine očekujemo darivanje zemljišta od strane države, jer smo ispunili sve uvjete za to. Već je i u izradi projektna dokumentacija prve transformacije, a uskoro započinje i projektiranje prometnica.

Nećemo stati sa uređenjem naselja. Upravo smo završili veliki sanacijski val obnove staroga asfalta u svim Mjesnim odborima, a do kraja mandata bit će još asfaltiranja. Nećemo stati niti sa obnovom javne rasvjete. Dogovaramo s Elektroistrom sve akcije, pa usporedno sa rekonstrukcijom i obnovom niskonaponske mreže, što je njihova obveza, planiramo i izvodimo poboljšanja javne rasvjete, što je naša obveza. Preostaje nam zamjeniti najstarija rasvjetna tijela sa učinkovitijom i ekološkom javnom rasvjetom, koja troši manje električne energije, a istovremeno ne šteti okolišu, jer smo protivnici svijetlosnog zagađenja. Želimo i dalje biti mjesto odakle se mogu gledati zvijezde, a akciju vodimo pod motom „Barbanština - tamo kadi se vide zvizde“.

Ostaje nam urediti kvalitetnije i društveni dom u Sutivancu, u kojem smo krov i stolariju obnovili, premjestili ambulantu u prizemlje, vrtić malo proširili, izgradili oko doma javnu rasvjetu. Moramo završiti izgradnju vatrogasnoga doma na Svetome Pavlu, koji je namijenjen za smještaj vatrogasnih vozila i opreme DVD-a Barban, ali i za potrebe okupljanja stanovništva Mjesnoga odbora Grandići, kao i lovaca. Tu očekujemo pomoći mještana kroz radne akcije te finansijsku pomoći Vatrogasne zajednice Istarske županije i Lovačkog društva Kamenjarka. Trebamo završiti uređenje do sada najzapoštenijeg društvenog doma u Dobranima, kojem smo već izgradili novi krov i zamjenili stolariju. Trebamo planirati i postepenu obnovu najslabijih krovova na društvenim

domovima. Moramo konačno i popraviti vlastite postole te premjestiti općinske prostorije na kat iznad Zdravstvene stanice, odakle trebamo premjestiti sadašnje stanare u stanove koje ćemo urediti na Placi u prostoru nekadašnjih ambulanti.

Uredit ćemo više pješačko-biciklističko-konjičkih staza. Trenutno su isplanirane tri: „Putem šipila“ - na dijoniči Barban-Feštini, „Putem izvora“ - od Hrboki preko Čažuna do Puntere, pa pored povijesnog Prezanka do Grubišnjaka i Sv.Ivana, te „Putem mlinova“ - od Suivanca do doline rijeke Raše i natrag. Za pješačko-biciklistički stazu „Putem šipila“, koja povezuje Barban sa šipljom Feštinsko kraljevstvo u Feštini, Općina Žminj, dobili smo potporu Ministarstva turizma, jer je staza vrlo zanimljiva. Prolazi pored više naših šipila, pored povijesnog starog grada Gočana, pored „Tri kunfina“ - tromeđe općina Barban, Svetvinčenat i Žminj, a ima i geološku dionicu sa područjem nalazišta fosila. Rekordni rezultati na području seoskog turizma nas obvezuju podizati kvalitetu destinacije i to ćemo neprestano činiti, uređivati staze, vidikovce, podizati kvalitetu vina i hrane, organizirati edukaciju za podizanje kvalitete smještajnih objekata.

Neće Vam biti dosadno, prema svemu rečenome?

Najgore je u životu biti bez vizije, plutati bez kormila i izgubiti sjaj u očima. Znamo kako dobro što želimo, kristalno su nam bistre sve želje i vizije i ne krijemo ih. Nismo napustili svoja vjekovna ognjišta, niti to planiramo, naš je dom na Barbanštini i Sutivanštini, najljepšem kraju na kugli zemaljskoj. Zar nam treba

još nešto? Zar to nije dovoljna motivacija za probuditi snagu Veloga Jože za izgraditi mjesto ugodnog življena na čvrstom temelju kega su nan puštili naši stariji?

Radit ćemo i graditi neumorno, kako smo to činili i prethodna dva mandata. Nismo lakodelnjaci, nismo tati, nismo prez vire, napuhanci ni pospenci, a od matike i pikuna ne bižimo. I joped, znamo da nećemo jušto sve načinit i jušto svin na mod. Ostat će vajka i za one druge, ali ćemo moći na miru spati u pensiru da je i naše postalo kus štabelega barbanskega fundamenta.

Predsjednika Stjepana Mesića ste proglašili Počasnim građaninom Općine Barban?

Da, jer je to prvi hrvatski predsjednik koji je posjetio barbansku Trku na prstenac. Poziv

za Trku sam mu osobno uručio početkom kolovoza, kada je ugostio istarske općinske načelnike u Bijeloj vilici na Brijunima. Rado je prihvatio poziv za Trku, koja je ove godine bila zanimljiva i poradi dolaska više predsjedničkih kandidata. Osim predsjednika Mesića, gosti su nam tako bili Ivo Josipović, zatim zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, te naš Istrijan Damir Kajin. Trku su pohodili i naši česti gosti, predsjednik SDP-a Zoran Milanović i istarski župan Ivan Jakovčić. Na Trci sam predsjedniku Mesiću predložio da ustanovimo prijelazni nagradu Predsjednika RH za slavodobitnika Trke na prstenac i da ga proglašimo Počasnim građaninom. Prihvatio je rado jedno i drugo, pa će tako na svečanoj sjednici Općinskog vijeća, početkom prosinca, primiti u Barbanu općinsko javno priznanje Počasnog građanina, ali i uručiti Prijelazni štit Predsjednika Republike Hrvatske ovogodišnjem slavodobitniku 34. Trke na prstenac, Toniju Uraviću iz Manjadvorci.

I na kraju, Vaša čestitka za Božić i Novu Godinu?

Naravno, vrlo kratka, iskrena i od srca. Svim stanovnicima Općine Barban želim sretan Božić i sretnu Novu 2010. Godinu, na prvome mjestu puno zdravlja, sreće i veselja. Unatoč pričama o recesiji i krizi, budimo optimisti, nemojmo popustiti, nemojmo pokleknuti. Svoj smo na svome, imamo krov zgor glave, imamo kus kampanje, ud dela ne strahuјemo. Dokle je tako, gladi ne bude. Neka Van Bog da sriče i zdravlja, neka Van je sričan Božić i srično Novo 2010. lito.

OPĆINSKI STIPENDISTI

Nakon ljetnog raspusta, studenti su se vratili svojim obvezama na fakultetima do Božića i Nove godine. Ipak velik dio njih, pogotovo oni koji studiraju u Rijeci, koriste svaki vikend da dođu kući, vide svoje roditelje i izadu sa starim društvom. Dvije od njih, koje primaju stipendiju Općine Barban, zatekli smo „na vikendu“ u Rebićima. Riječ je o budućoj inženjerki građevine Meri Bariša i budućoj odvjetnici Sani Jelčić. Obje su na trećoj godini studija u Rijeci.

MERI BARIŠA buduća inženjerka građevine

Meri se nakon Klasične gimnazije u Pazinu odlučila za studij građevine u Rijeci jer je, kako sam kaže, oduvijek voljela crtati. Kao i u srednjoj školi, i na fakultetu je nastavila s odličnim rezultatima. Kaže da je prve dvije godine položila u prosjeku s vrlo dobrim. Fakultet je upravo ono što je očekivala od njega, a zasad se još nije opredjelila koji će smjer izabrati za svoje kasnije zvanje i zaposlenje koje namjerava naći u Istri.

- U prve dvije godine imali smo većinom općenite predmete. Meni se zasad sviđa sve, od prometnog smjera, preko hidro do visokogradnje. Stvarno još uvijek ne znam za što ću se specijalizirati. To će mi biti teška odluka, kaže Meri. Tvrdi da joj fakultet nije težak, jer je i prije bila veliki ljubitelj matematičkih predmeta koje je savladavala s lakoćom.

O STUDENTSKIM STIPENDIJAMA

Općina Barban je u studentskoj god. 2008./2009. imala 19 stipendista, najviše do sada. Unatrag 10 godina imala je prosječno oko 5 stipendista, a od 2001. godine se broj stalno povećavao, najprije nekoliko godina na 10, pa potom na 15 stipendista. Ranije je stipendija iznosila 400 kuna, a trenutno iznosi 500 kuna mjesečno. Stipendija se uveća 20% studentima čija je prosječna ocjena studiranja u prethodnoj godini iznad 4. Prosjek ocjena iznad 3,5 osigurava studentima stipendiju i naredne godine. Tijekom ljetnog raspusta obveza stipendista je, prema Ugovoru o stipendiranju, dva tjedna odraditi u barbanskom turističkom uredu, za što dobiju adekvatnu naknadu. Uskoro će biti raspisan natječaj za nove studentske stipendije.

U Rijeci živi u stanu kojeg dijeli s još dvije cimerice. Odvojen život od obitelji nije joj toliko teško pao, jer je i za gimnazijskih dana boravila u đačkom domu u Pazinu. Ipak, svakog vikenda dolazi kući.

- Rijeka mi se kao studentski grad ne sviđa previše, pa koristim svaki trenutak da dođem kući. Praktički mi se odlaskom u Rijeku život nije toliko promijenio, jer je velik dio mojih srednjoškolskih kolega nastavio školovanje u Rijeci, a dio njih i na građevini, tako da ih često srećem. Budući da dosta učim, manje izlazim u Rijeci. S cimericama sam u dobrom odnosima, ali svaka od nas ima svoje odvojeno društvo i prijatelje, što mi u principu odgovara, jer mogu se više skoncentrirati na učenje, veli ova studentica.

Što se tiče slobodnog vremena, za koji kaže da ga je, nakon cijelog dana na fakultetu i učenja, jako malo, najviše voli izrađivati nakit ili pak crtati. Nažalost za to ima sve manje vremena. Ljeti u Rebićima, budući da njezina obitelj iznajmljuje apartmane, bavi se primanjem gostiju. Kako joj obitelj gradi novu kuću s bazenom, koja će

također služiti za iznajmljivanje turistima, Meri već sada daje svoje savjete u uređenju novog objekta.

SANI JELČIĆ buduća odvjetnica

Sani je kao i njezina susjeda Meri, s kojom se družila od malih nogu, završila Klasičnu gimnaziju u Pazinu. Za studij prava u Rijeci odlučila se zbog dinamike budućeg zanimanja.

- Najviše me zanima odštetno pravo, jer je financijski dobro potkovano. Želim nakon fakulteta raditi u nekom odvjetničkom uredu, svejedno mi je hoće li to biti u Istri ili negdje drugdje. Prije sam željela raditi u diplomaciji, ali su mi se želje s vremenom promijenile. Nisam se odmah namjeravala upisati na pravo u Rijeci, nego u Zagrebu, ali predomislila sam se u zadnji čas, veli Sani koja je prve dvije godine položila s vrlo dobrim.

Kaže da joj prethodne dvije godine studija nisu bile teške, te da je bez problema položila sve predmete. Većinom je bila riječ o onim općenitim predmetima, pa se raduje trećoj godini kada na red dolaze malo teži predmeti, ali se više ulazi u sam fah.

I ona živi u stanu s dvije cimerice. Isto tako u Rijeci rijetko kada izlazi. Povremeno posjeti kazalište ili Istarski klub. Ipak najčešće izlazi kada dođe u Istru. Kaže da je svaki vikend u Pazinu kod bake, gdje joj je većina društva iz srednje škole, koje je kao i ona nastavilo sa školovanjem u Rijeci.

ZLATKO STOJKOVIĆ, dipl.ing., Puljanin nastanjen u Walheimu, porijeklom po majci (rođ. Rojnić) Barbanac, predložio 2002. god. općinskom načelniku Denisu Kontošiću povezivanje općina, opisao je boravak barbanske delegacije krajem rujna u Njemačkoj

BARBANCI U WALHEIMU

Na inicijativu potpisnika ovoga teksta, 25.09.2009. godine u malo njemačko mjesto Walheim, doputovala je delegacija iz Barbana, članovi KUD-a Barban i predstavnici Općine Barban, na čelu sa barbanskim načelnikom Denisom Kontošićem. Cilj ovoga putovanja je bio produbljivanje veze između Barbana i Walheima, koji neformalno postoji već od 2003. godine. Povod za posjet je bila proslava 50-godišnjice muzičkog društva Walheim (Musikverein Walheim) te potpisivanje Izjave o prijateljstvu i uzajamnoj suradnji Općine Barban i Općine Walheim am Neckar. U nekoliko redaka pisat ću kako je protekao boravak Barbanaca u Walheimu.

Petak, 25.09.2009.

Oko 19.20 su naši Barbanci dočekani u Walheimu, nakon cijelodnevnoga putovanja autobusom iz Barbana. Nakon što su svi raspoređeni i podijeljeni obiteljima-domaćinima, dogovoren je da se nađemo u restoranu „Sportstätte auf der Burg“ na večeri. Jedan dio večeri protekao je sasvim „normalno“, ali kada je zasvirala barbanska harmonika nitko nije mogao ostati na svojem mjestu. Plesali su svi, i oni koji nisu ništa razumijeli, a iz susjedne sale su dolazili gosti, gledali i pitali se što se tu događa. To što se tu događalo, Walheim još nije doživio, takvu spontanost i neposrednost, jer Njemci funkcionišu potpuno drugačije.

Subota, 26.09.2009.

Nakon doručka, kod obitelji kod koje su članovi KUD-a Barban bili smješteni, dogovoren je sastanak u 9.30 kada je trebao započeti obilazak mjesta i upoznavanje sa kulturnim i gospodarskim znamenitostima malog mesta Walheim, koji se nalazi oko 30 km sjeverno od velegrada Stutgarta. Obilazak je započeo sa staračkim domom, kojega je općina Walheim izgradila prije dvije godine, a trebao je biti nastavljen posjetom dječjem vrtiću. Na putu se našla prodavaonica cipela, nekada poznate tvornice cipela Sioux iz Walheima, koju barbanske cure nikako nisu htjele propustiti, pa je stoga organizator bio primoran promijeniti plan.

Nakon toga, gosti iz Barbana su, pod sigurnim rukovodstvom Walheimskog načelnika Albrechta Dautela, posjetili općinsku sportsku

dvoranu, koja se nalazi u neposrednoj blizini osnovne škole, a koja je trenutno u završnoj fazi renoviranja. Potom su posjetili općinsko komunalno poduzeće i rimsku kuću - muzej. Naime, okolina Walheima je bila krajnja sjeverna granica Rimskog carstva.

Tada se krenulo prema zgradi Općine. Tu se dogodilo nešto što zасlužuje posebnu pažnju. U općinskoj vijećnici, dvoje načelnika, gospodin Albrecht Dautel i gospodin Denis Kontošić potpisali

su „Izjavu o prijateljstvu i uzajamnoj suradnji“ između dviju općina. Potpisivanju toga dokumenta prisustvovali su, osim barbanske delegacije i članovi Općinskog vijeća Walheim, a niti novinari nisu izostali. Izjava o prijateljstvu i uzajamnoj suradnji potpisana je na dva jezika - hrvatskom i njemačkom. Zdravica, pozdravni govor i razmjena poklona bili su sastavni dio ovog znamenitog događaja.

Nakon potpisivanja Izjave zakazan je ručak u obližnjem gradu, a nakon toga, oko 16,00 sati, trebalo se početi

Priprema za nastup u Wallheimu

Vinogradi oko Wallheima

pripremati za nastup. Iako je nastup KUD-a Barban bio predviđen za 17,00 sati, nitko se nije osjećao oštećen što je KUD natupio tek 30 minuta kasnije. Korana Staier je najavila nastup gostiju iz prijateljskog Barbana iz Hrvatske, te zamolila barbanskog načelnika Denisa Kontošića, da kaže nekoliko pozdravnih riječi, koje je bravurozno izrekao na njemačkom i zaradio velike ovacije, te potom predsjedniku muzičkog društva Walheim, gospodinu Uwe Stephan, uručio prigodan poklon - lutku u barbanskoj narodnoj nošnji.

Nakon toga se začuo poznati zvuk roženica i članovi KUD-a Barban su se uputili prema pozornici. U tom trenutku nije nitko, u prepunoj sali starog vinskog podruma, shvatio o čemu se radi. Ali to nije trajalo dugo. Pod sigurnom „dirigentskom palicom“ Korane Staier brzo je i to razjašnjeno. Korana je na prekrasan način ukomponirala njemački jezik i istarski dijalekt, objašnjavajući prisutnima instrumente, narodnu nošnju, kanat na tanko i debelo i istarsku tonsku ljestvicu. Osim roženica, čule su se dvojnice i mih, bio je tu kanat na tanko i debelo, tanac s kušinom, a pravi istarski, barbanski balun, naravno, nije mogao izostati. Program, koji je KUD Barban pripremio, bio je vrlo dobro primljen, originalan, na ovom podneblju do tada neviđen i od prepune sale jako dobro prihvaćen.

Nedjelja, 27.09.2009.

Zakazan je sastanak u 9,30 sa namjerom da se prema Barbanu kreće oko 10,00 sati. Rastanak kao rastanak, uvijek je bolan. Ali, uvijek sa nadom da ćemo se opet sresti. U Barbanu, Walheimu ili negdje drugdje. Barbanci su mi se javili oko 23 sata iz Barbana, kamo su se sretno vratili iz prijateljskog njemačkog Walheima.

Zlatko Stojković, dipl.ing.

ŽUPA BARBAN: MIROSLAW PARANIAK, novi barbanski župnik

IZ POLJSKE U BARBAN

Uz župnika u susjednoj Marčani, Miroslaw Paraniak jedini je poljski svećenik u Istri koji pod sobom ima župu. U Barbanu je službu preuzeo prije dva mjeseca od Daniela H. Saturia, svećenika iz Brazila. Prije Barbana vodio je župu na samom sjeveru Istre i to Plovaniju, Kršete i Materadu, koja ove godine slavi 150 godina svog osnutka. Upravo uz veliku proslavu te godišnjice, poljski se svećenik oprostio od svog prvog službovanja, a njegovo je mjesto preuzeo dosadašnji barbanski župnik Daniel H. Saturi.

Naime, nakon što ga je 27.06.1998. godine u Puli zaredio porečko pulski biskup Ivan Milovan, Paraniak je u kolovozu iste godine postao kapelanom u župi Materada i Kršete. 1999. postaje njegovim župnikom, a 2000. godine dobiva na upravljanje i Petroviju.

- Čovjek se sa župljanima kroz tako dugo razdoblje poveže i teško je nekad promijeniti župu. Ali mi nismo svećenici samo za jednu župu, nego za cijelu crkvu. Nije ni dobro za nas da se na jednom mjestu usidrimo i negdje previše udomaćimo, jer se onda teško pokrenuti. U Barbanu sam tek dva mjeseca i još se nisam u potpunosti udomaćio, ali to će se dogoditi jako brzo. Ovo je nova sredina i novi ljudi na koje se moram naviknuti. A znate što se kaže za ljude - sto ljudi, sto čudi, rekao je.

Inače, Paraniak je u Hrvatsku iz Poljske došao 1992. godine, upravo zbog svećeničkog poziva. Kaže da nije odmah znao da je služba u crkvi njegov poziv. To je osjetio tek nakon srednje škole na studiju filozofije. U Poljskoj je završio petogodišnju srednju umjetničku školu, gdje se bavio kiparstvom koje je u međuvremenu zapustio. Potom se upisao na Filozofski fakultet u svojoj zemlji, a studij filozofije i teologije nastavio je u Rijeci. Školovanje je završio na Visokoj teološkoj školi u Puli 1998. godine.

Od svog dolaska u Barban pokrenuo je unutarnje preuđenje župnog stana koje bi trebalo do Nove godine biti gotovo. Što se tiče stanja crkava u župi, Paraniak kaže da su većina u dobrom stanju. U nekim se izvode konzervatorski radovi, kao što su crkvice sv. Martina u Bičićima i crkvice sv. Antuna Pustinjaka u Barbana, gdje se radi na zaštiti fresaka. Nije mogao reći hoće li se u dogledno vrijeme obnoviti neka druga crkva, jer većina radova ovisi o Konzervatorskom odjelu, budući da je većina zaštićeno kulturno dobro.

Božićna čestitka barbanskog župnika:

„Djetešće nam se rodilo u jasle se položilo...“

Dragi župljani i svi ljudi dobre volje,

prigodom Božićnih blagdana želim Vam od srca puno radosti i veselja, neka ova Božićna noć napuni svojim sjajem svako ljudsko srce i razveseli svako lice.

Ovo su dani u kojima na poseban način možemo darivati toplinu i osmijeh svakom čovjeku, jer Bog nas je obradovao rođenjem svoga Sina i pokazao nam koliko nas ljubi! Želim da ova Ljubav obuzme svako ljudsko srce, od najmlađeg do najstarijeg, u našoj župi.

Prisjetimo se posebno onih koji su bolesni i osamljeni kod svojih kuća, neka osjete znak naše pažnje i brige. Na taj način iskazat ćemo štovanje Isusu Kristu, kojega u ono vrijeme ljudi nisu prihvatali u toplinu svojih kuća, jer su im srca bila ledena.

Ne dopustimo da nas ravnodušnost i sebičnost dijeli od drugih osoba, dozvolimo da ovi dani mijenjaju našu nutrinu, naša srca i duše, a Nova 2010. godina da nam postane bolja, blagoslovljena i sretnija.

Miroslav, župnik
Božić, A.D. 2009.

O SVETOM NIKOLI - ZAŠTITNIKU BARBANA

Sveti Nikola slovi kao zaštitnik djece, pomoraca, djevojaka, siroma-

ha, studenata, farmaceuta, pekaru, ribara, zatvorenika, trgovaca, putnika, otoka Sicilije, pariškog sveučilišta, mnogih gradova širom svijeta, ali i Barbana, Općine Barban i Župe Barban. Njemu u čast podignuta je u Barbanu župna crkva 1701. godine. Dan svetog Nikole obilježava se 6. prosinca, kada se svečanom sjednicom Općinskog vijeća proslavlja Dan Općine Barban, a u župnoj crkvi se održi svećana sveta misa.

Ovaj je svetac rođen u 3. stoljeću u gradu Patari u Maloj Aziji u pokrajini Liciji. Imao je bogate roditelje koji dulje vrijeme nisu mogli imati djece, pa su od Boga izmolili malog Nikolu koji ime dobiva po stricu biskupu u Miru. Nažalost, ubrzo umiru i on ostaje sam. Postao je svećenikom, jer je

želio širiti ljubav i dobrotu. Uskoro mu umire stric, biskup Mire, i svi misle da će ga Nikola naslijediti. No, on skroman i u strahu od te časti bježi u Palestinu, gdje živi samačkim životom. Vratio se nakon nekoliko godina, kada umire nasljednik njegova strica biskupa, pa on prihvata tu dužnost.

Prema narodnom vjerovanju činio je i čudesa. Poput Isusa smiravao je uzburkano more, pa je zato postao zaštitnikom mornara. Zaštitnikom djece postao je jer je svojim blagoslovom ozdravio dijete kojem je zapela riblja kost u grlu. U svom životu uvijek se borio protiv nepravde i za ljubav prema bližnjemu, u kojem je prepoznavao Boga. Umire 6. prosinca 327. godine te je pokopan u Miru, gdje se i danas nalazi sarkofag u koji je nekoć bilo položeno njegovo tijelo. Zbog turskih osvajanja tijelo mu je preneseno u talijanski grad Bari, gdje se nalaze njegove relikvije

Prenijeto iz Glasila Grada Vodnjana ATTINIANUM 2/2007. - lipanj / giugno

Don VINKO PEREŠA, VODNJANSKI ŽUPNIK 1947. - 1975.

Godine 1947., već nakon svršetka rata, na Tijelovo je biciklom u Trst pobjegao župnik don Rodolfo Tončetić, a na njegovo je mjesto u Vodnjan 1947. došao vlč. Vinko Pereša. Spominjemo tu 60. obljetnicu prisjećanjem strašnih dogodjaja!

Don Pereša je ranije bio upravitelj u Juršićima. Kada su Nijemci u pročešljavanju terena u podrumu župne kuće u Juršićima našli izvjesnu količinu partizanskog oružja, odmah su ga osudili na vješanje. Već je imao konop oko vrata i doveden je pod stablo, kada je na sreću naišao zapovjednik karabiniera koji je uspio uvjeriti Nijemce kako župnik nije odgovoran za skladištenje oružja, jer po naravi stvari nije se ni smjelo koristiti župnu kuću u takve svrhe. Nijemci su uvažili intervenciju, ali time opasnost nije minula. Don Pereši je prijetio njemački koncentracioni logor, što je bila smrt na duži rok. Don Rodolfo Tončetić je o svemu obavijestio biskupa mons. Radossija u Poreču, a taj je stupio u vezu s njemačkom komandom preko pulskog župnika dr. Antonia Angelija, nekadašnjeg vodnjanskog župnika koji je dobro govorio njemački.

Njemačka komanda je bisku-

pu popustila, ali uz uvjet da vlč. Pereš i već uhićenog vlč. Kazimira Paića, župnika Sv.Ivana od Šterne, progna iz Istre. Pereša je morao ići u izagnanstvo, gdje je šest mjeseci živio zatočen u franjevačkom samostanu San Piero kraj Padove. Pereša je nastupio kao župnik u Vodnjanu, nakon bijega don Rodolfa. U Vodnjanu je proživio grozne dane, tako je još jednom u Vodnjanu izbjegao sigurnoj smrti. Bio je poznat po

točnosti. Jednog je jutra 1952. trebao misiti na oltaru Muke Isusove. To je jutro neobjašnjivo zakasnio nekoliko minuta. Kroz tih se par minuta srušio kameni oltar pod kojim bi sigurno bio poginuo.

Župnik don Vinko Pereša živio je siromašno. Deset je godina štedio da se u crkvi postavi novi koncilski oltar prema narodu. Oltar je trebao biti postavljen za Sv.Blaža 1975. Sam je radnicima pomogao u crkvu nositi teške kamene dijelove oltara. Nažalost, nije dočekao inauguraciju oltara. Časna ga je sestra Benedikta Bulić ujutro 7. veljače našla mrtva. Bio je veličanstveni sprovod uz pokop na gradskom groblju u Vodnjanu. Bila je to tužna Blaževa.

Don Pereša je rođen u Barbanu (opaska DK: u Bičićima) 2. veljače 1916., a zaređen je bio 6. srpnja 1941. U Vodnjalu je radio punih 28 godina. Velika je njegova zasluga što je pod krovom uspio očuvati sve crkve. Sredio je i napravio Inventar arhiva Župnog ureda, što bi bilo dobro objaviti. Iz arhiva se vidi pulsiranje života kroz stoljeća u Vodnjalu i šire...

(M.J.)

SUTIVANČANI U PULI: Dr. FRANJO ŠUGAR, 77 godina, umirovljeni neuropsihijatar iz Sutivanca

ZALAGAO SAM SE ZA RAZVOJ SUTIVANCA

Poznati pulski, danas umirovljeni, neurolog dr. Franjo Šugar, rodom iz Sutivanca, nadaleko je poznat po svojoj stručnosti, odnosima s pacijentima i predanosti poslu. Stoga ne čudi što gotovo svaki njegov izlazak u grad, šoping ili na tržnicu završava bezbrojnim susretima s brojnim poznanicima, bivšim pacijentima ili suradnicima koji mu upućuju zahvale i lijepo riječi. Svima je kao liječnik i čovjek ostao u lijepom sjećanju, a posebno su na njega ponosni njegovi Sutivančani.

Kako ste proveli svoje djetinjstvo u Sutivancu?

- Rođen sam 1932. godine u težačkoj obitelji. Djetinjstvo mi je bilo teško zbog obiteljskih i općih prilika. Sa 18 mjeseci ostao sam bez oca. Majka je tada imala samo mene i brata. Otac mi je umro kao jako mlađi čovjek zbog upale pluća kao radnik kod pokojnog Marčanca Antona Crjenice koji je imao rudnike boksita na Žminjštini oko Balići. Moja se majka od tada sama brinula o nama, a pomagala joj je moja pokojna baka. Za moju majku mogu reći da je imala i suknju i hlače. Razumijevanjem i dobrotom Crjenice zaposlila se na rudnicima boksita kako bi nas mogla uzdržavati. Radila je apsolutno sve, čistila je blokove, krčala kamione boksita i bila je jedna od rijetkih žena koje su u to vrijeme radile na rudnicima. Bilo joj je teško, ali je bila vrijedna i uživala je veliki ugled i poštovanje kod svog poslodavca. Prema njoj je bio iznimno korektan, jer je znao da se sama mora brinuti za mene i brata, koji smo morali raditi sve, jer drugačije nismo ni mogli. Sjećam se da sam u to vrijeme čak i mijesio kruh.

Gdje ste se školovali?

- Za vrijeme Italije počeo sam pohađati školu u Sutivancu. Sa zahvalom moram spomenuti jednog učitelja iz Ližnjana i jednu talijansku učiteljicu iz Sicilije koji su bili jako dobri učitelji. Završio sam tri razreda talijanske škole, a onda je pala Italija. Poslije rata u naše selo je došao Ivan Rakić, Pomerac, koji nas je učio lijepom odgoju i spremao nas za daljnje školovanje. Velik dio mojih vršnjaka išao je u gimnaziju u Kanfanar, ali ja nisam mogao jer sam bio sprječen.

U to vrijeme u Sutivancu je bio svećenik Rudolf Zafran kojemu sam bio ministrant. On mi je omogućio da se nakon osnovne škole upišem u klasičnu gimnaziju u Pazinu, gdje su se školovala mnoga siromašna seljačka djeca iz Istre, ali i Kvarnera i otoka.

Što posebno pamtite iz gimnazijskih dana?

- Gimnazijske dane posebno pamtim po izvanrednim profesorima koji su nam dali veliko znanje u teoriji, ali i odgoju, rodobljublju i bogoljublju. To nikad neću zaboraviti. Posebno je do-

čovjeka s petero djece koji je bolovao od iste bolesti kao i moj otac. To je bio iznimno emocionalan trenutak za mene. Upravo zbog toga sam upisao fakultet medicine.

Kako ste se financirali u to vrijeme budući da ste došli iz siromašne obitelji?

- Medicinski sam fakultet završio u roku 1962. godine. Nije bilo jednostavno. U svemu mi je pomagala majka. U to sam vrijeme radio i na zagrebačkom velesajmu tokom njihovih manifestacija, a bio sam i stipendist raških Istarskih ugljenokopa. Trebao sam se nakon završetka studija tamo vratiti i baviti se medicinom rada. Studij isto pamtim po lijepim uspomenama i izvrsnim profesorima koji su mi usadili jako puno teoretskog i praktičnog znanja.

Gdje ste završili nakon studija?

- Budući da je u to vrijeme, kada sam završio studije, rudnik u Raši počeo propadati, nije bilo više potrebe za mom zvanjem. Vlasti u Labinu izrazile su želju da ostanem na Labinštini. Ja sam njihovoj želji udovoljio i vratio sam se u taj kraj, nakon što sam odradio staž u pulskoj bolnici. Neko vrijeme staža proveo sam u Buzetu i Vrsaru na zamjenama. U Buzetu sam živio u hotelu Funtana i to mi je vrijeme ostalo u lijepom sjećanju. Jako lijepo uspomene imam i iz Vrsara koji se u to doba počeo turistički razvijati.

Koje Vam je bilo prvo zaposlenje?

- Po završetku staža završio sam u Labinu. Šest godina, od 1964. do 1970. godine bio sam stalni liječnik u Potpiću. Bilo je to uspješno razdoblje u mom životu. Jako se puno radilo, jer je u selima bilo jako puno stanovništva, blizu je bio rudnik i željeznica. Nije bilo asfalta. Kada danas gledam na to razdoblje, vidim da nam onda nije bilo lako, ali uspjeli smo sve odraditi. Posjetio sam svakog pacijenta, jer su mi oni uvijek na prvom mjestu. Nikad nije završio dan da ja ne bih obavio sve svoje vizite. Počeo sam raditi previše i u meni se javila želja za daljnjim napredovanjem, ali i želja da osnujem obitelj. Jako brzo nakon toga sam se oženio i upisao specijalizaciju neuropsihijatrije u Puli.

bar profesor bio Bernard Bačić, koji je još dan-danas živ i živi u Puli. Profesori poput njega uložili su puno pažnje i ljubavi da nam prenesu svoja znanja. Upravo zbog takvog obrazovanja odabralo sam svoj poziv, a to je studij medicine u Zagrebu kojeg sam upisao 1956. godine, nakon odsluženja vojnog roka. U vojski sam bio u Kragujevcu, ali sam ubrzo vraćen kući, jer sam teško obolio. Srećom, uspio sam bolest savladati i upisati fakultet.

Jesu li jedino Vaši profesori utjecali na odabir budućeg zvanja?

- Nisu samo oni. Oduvijek sam želio liječiti ljude i pomoći im, a tu sam potrebu imao jer sam vrlo rano ostao bez oca. Sjećam se jednog slučaja kada sam bio na stažu u Buzetu. Izlijeo sam

Zašto ste se odlučili upravo za tu specijalizaciju?

Za specijalizaciju neuropsihijatrije, koja je danas odvojena na neurologiju i psihijatriju, odlučio sam se jer je 30 posto pacijenata, koje sam primao, bolovalo od bolesti koje imaju veze s tom specijalizacijom. Nakon toga ostao sam u pulskoj bolnici, gdje sam radio od 1970. do 1998. godine. Sedam godina imao privatnu ordinaciju u Uljaniku, a u mirovini sam od 2005. godine.

Koliko ste vezeni uz rodni kraj?

- Sutivanac je nekad bio zaostao kraj, pa se javila želja među njegovim školovanim ljudima da se izgradi cesta između Barbana i Sutivanca. To je uspješno realizirano i danas Sutivanac zahvaljujući toj vezi, ali i drugim faktorima, ima razvijenu infrastrukturu od cesta, groblja, vrtića, škole, doma, do obnovljene crkve. To treba zahvaliti svim mještanicima sela, ali i Ljubi Roce, Joakimu Šugaru i odvjetniku Rudolfu Frančuli i drugima koji su gdje god su mogli lobirali za tu cestu. U toj grupi ljudi bio sam i ja. Kada smo kod tadašnjeg Poduzeća za ceste, na čijem je čelu bio Romildo Rabar, tražili da se ta cesta asfaltira, odmah nam je bilo osigurano 20 milijuna tadašnjih dinara. Ostatak novca dobili smo od tadašnje općine Pula, a sve je koštalo 180 milijuna dinara. Sa strojevima nam je pomogla tadašnja vojska u kojoj su bili i naši ljudi. Mnogi nisu mogli zaboraviti što je Sutivanac učinio za partizane tokom Drugog svjetskog rata, kada je služio kao svojevrsno odmorište.

Inače, svoj doprinos u razvoju Sutivanca dali su i Andelko Grubišić, Ivo Bašić i Karlo Medančić, prvi školovani ljudi prije rata u Sutivancu. Zadovoljan sam da je ovaj kraj napredovao, kao i cijela Barbanština. Primjećuju se velike promjene, pogotovo otkad je načelnik Denis Kontošić na čelu općine. Vrijeme je da mladi ljudi preuzmu zadatke koje smo za dobrobit Sutivanca mi imali. Ja sam se uvijek zalagao i radio za razvoj Sutivanca, jer smatram da kao liječnik imam obvezu ne samo prema svojim pacijentima, nego i svima drugima i da moram pridonijeti općem dobru.

Koliko danas dolazite u Sutivanac?

- Živim s obitelji u Pješčanoj Uvali, ali redovito dolazim u Sutivanac na grob svoje majke. Svaki put mi je draga vidjeti što se sve u Sutivancu radi. Puno je visokoobrazovanih ljudi iz svih područja koji svojim lobiranjem pridonose njegovom razvoju. Želim da u budućnosti ovaj kraj prepozna važnost seoskog turizma koji je njegova budućnost.

BARBANCI U SVITU: IVAN - ĐANI VERBANAC, 60 godina, Barbanac u Torontu, privatni kooperant u plastičnoj i automobilskoj industriji

BARBAN VAJK NA PAMETI

Barbanac Ivan (Đani) Verbanac već je četrdeset godina u stranom svijetu, ali ljubav prema rodnom mu Barbanu uvijek ga vraća na obiteljsko ognjište na kojem ga još uvijek čeka majka Ljuba. Živi i stvara u kanadskom Torontu kamo je otišao odmah nakon srednje škole i pridružio se braći i sestrama koji su također svoj život sa gradili u toj zemlji.

Zašto ste emigrirali u Kanadu?

- Tamo su mi bili brat i sestra. Najstariji brat poša je u Kanadu još 1957. i tamo je usta kao i ja, najviše zbog ekonomskih razloga, a mi smo drugi pošli za njin. Inače, u Kanadi nan je čitava familija - četiri brata i sestra. Za odlazak san se odlučija 1966. godine kada san završja gimnaziju u Labinu. Iste san godine poša u Italiju u logor u Trst. Tri miseca san bija u jenen mistu južno od Rima, a onda san poša za Kanadu.

Kako ste se prilagodili na novi život u stranoj zemlji?

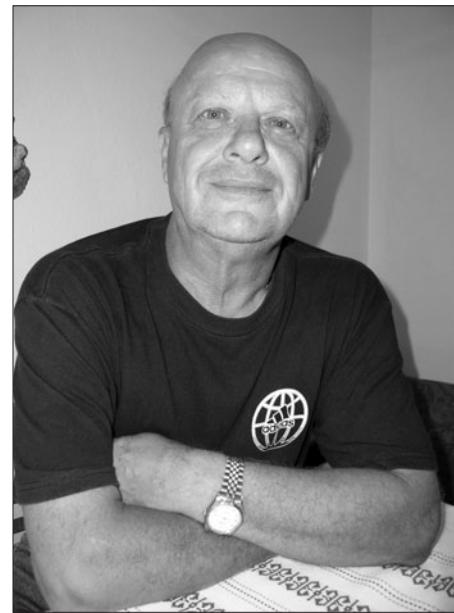
- Meni je bilo lako tamo doj, jer me je tamo već niki čeka. Tamo mi je bija brat i doša san na pronto. Ima san 18 let kada san tamo doša. Tu san četiri miseca hodija u školu za emigrante i pokle san se zaposlija. Dela san u jenoj firmi koja se bavi proizvodnjom alata za plastično ubrizgavanje. Tamo san debla skoro 20 let i to na tokarskom stroju. Pokle tega smo ja i brat odlučili krenuti u privatni biznis i već 20 let delamo kao kooperanti u plastičnoj i automobilskoj industriji..

Na što se je bilo najteže priviknuti?

- Najteže mi je bilo priviknuti se na jezik, jer ga nikad prije nis govorila. Z vremenom san pomalo naučila osnovne stvari. Ali nisan ima toliko problema, jer san bija u krugu ljudi ki su znali hrvatski ili talijanski, kega isto tako jako dobro znan, jer smo ga govorili doma u Barbanu. U Torontu je jako puno naših domaćih ljudi, tako da se je lakše snaći kada dojdeš u neku stranu zemlju. Toronto je na drugen kontinent, ali ja san ima osjećaj kako da nikad nisan ša ča od tuda, jer se slično živi kako i u Europi. Sada se u Torontu situacija malo promijenila. Ima puno Azijata.

Kako bi usporedili Kanadu i Istru?

- Kanada je za nas bila najbolji izbor kada smo razmišljali kako ćemo emigrirati, a i danas je jako dobra zemlja za sve koji žele napredovati. Činjenica je

da je Amerika, odnosno SAD i Kanada, još vajk obećana zemlja za sve. Sada se u Istri puno bolje živi nego je to bija slučaj 60-tih kada smo pošli u strani svit.

Koliko ste danas povezani s rođnim Barbanom?

- Barban mi je vajk na pameti, ali zasad još niman namjeru se tornati za stalno. Lipo mi je doj u rodno mesto. To je poseban osjećaj. Tu mi žive mati, barba i strina, i svako lito od 1971. leta dolazim na mjesec dan. Ja i braća se izmenjujemo, tako da je stalno niki s materom koja je ode sama. Mati je isto niko vrime, jeno pet-šest let, živila z ocen kod nas u Kanadi. Ali nikako se nisu mogli priviknuti na tamošnji život i tornali su se u Barban. Posebno je ocu bilo teško, jer su mu falili stari prijatelji i ljudi iz ovega kraja. Sada ni dana da mater ne nazovemo telefonom i da se ne čujemo.

Koliko se u Torontu družite s Hrvatima?

- S Hrvatima se družimo u istarskom klubu „Istra Učka“ i tamo se obavezno nađemo svaku nedilju. Druženje z našim ljudima pomoglo mi je da ne zabin naš jezik i ča je najbitnije naš dijalekt u stranen svitu. Klub je osnovan prija 30 let. Uz objekt, kadi se nalazi klub, imamo park, igralište za dicu i dvoranu u koj stane 200 ljudi i ka je kompletno opremljena. Vajk spremamo fešte, a posebno slavimo Bartulju, Petrovu i slične fešte. Klub je puno pomoga da se upoznaju i zbljiže ljudi iz Barbanštini i Žminjštine kih je stvarno puno u Torontu.

KUD BARBAN: DEAN MAURIĆ, novi predsjednik Kulturno-umjetničkog društva BARBAN

ŽELIMO POMLADITI SASTAV

Od ovog proljeća predsjedničku funkciju u kulturno-umjetničkom društvu Barban, koji broji šezdesetak članova, od svog oca Josipa preuzeo je Dean Maurić, dugogodišnji voditelj plesne skupine u tom društvu. Na izbornoj skupštini KUD-a 27. ožujka izabran je i novi prošireni Upravni odbor kojeg čine Josip Trošt, Josip Maurić, Žarko Rojnić, Marčelo Broskvar, Marino Broskvar, Boris Krelja, Gordana Ciceran i Valentina Grgorinić. Dopredsjenikom društva imenovan je Darko Pavlić, a na mjestu tajnice ostala je Nevia Kožljan.

- Upravni smo odbor proširili za tri nova člana, jer nam je želja da u njega uključimo čim više mlađih članova koji će postepeno zamijeniti one starije. Isto tako želimo da se čim više mlađih uključi u rad KUD-a i da vide kako on funkcioniра. Budući da su se dosad svi iz prijašnjeg Upravnog odbora izredali na predsjedničkoj funkciji, bio je red na meni da preuzmem tu funkciju, kazao je novi predsjednik koji po prvi put obnaša tu dužnost.

Otkad je na novoj funkciji, u KUD-u se napravilo nekoliko novih stvari te se nastavilo s dosadašnjim radom. Jedna od njih je okupljanje nekadašnjih članova KUD-a u skupinu veterana koji će na taj način ponovno moći nastupati na smotrama i manifestacijama. Oni su se već pokazali u protekloj godini na nekoliko nastupa, a prvi im je bio na prošlogodišnjem memorijalnom skupu kantadura, zadnjeg vikenda u studenome, u čast pokojnom članu KUD-a Barban i velikom pjevaču istarske kante Romanu Broskvaru. Trenutno intenzivno vježbaju i pripremaju se za nove nastupe. Riječ je o članovima od kojih su neki bili u KUD-u i u vrijeme njegova osnivanja 1976. godine. Maurić ističe da je u dogовору s profesoricom glazbene kulture iz Osnovne škole Barban Sanjom Knezović Tomišić u planu ponovno pokrenuti zborno pjevanje koje se nekad njegovalo u KUD-u, ali je prestalo s djelovanjem krajem osamdesetih godina.

Što se tiče recitatorske grupe, ona zasad neće postojati u sklopu KUD-a. KUD za te potrebe koristi školsku recitatorsku grupu koju vodi profesorka hrvatskog jezika Katica Špada. Maurić tu suradnju ocjenjuje odličnom. U plesačkoj, sviračkoj i pjevačkoj sekciji nema prevelikih noviteta. KUD se kao i svake godine popunjava novim članovima, posebno iz osnovne škole. Trenutno se traže novi plesači od četvrtog do osmog razreda, a audicija je u tijeku, pa Maurić moli da se javi čim više zainteresiranih.

Tokom ljeta KUD je nastupao na brojnim manifestacijama, a Maurić posebno ističe centralnu smotru istarskog folklora, Međunarodnu smotru folklora u Zagrebu, gdje su predstavljali Istru, te nastup na Zboru sopaca otoka Krka, gdje su nastupali u dva navrata - u lipnju i rujnu.

Pred KUD-om je organizacija drugog memorijala i smotre kantadura "Kantajmo i svirimo za Romana" koja će se održati zadnjeg vikenda u studenome. Kao i protekle godine smotra, za koju KUD ima želju da postane tradicionalna, održat će se u sportskoj dvorani osnovne škole. Maurić najavljuje dolazak 50 do 60 pjevača istarske kante te nastup barbanskih plesača.

- Želimo da ova smotra preraste memorijal i da bude tradicionalna te da se održava u čast našeg Romana koji je bio vrsni pjevač, član žirija centralne smotre folklora Istre i jedan od naših entuzijasta koji je bio u KUD-u od samog osnivanja. Na ovaj mu se način želimo zahvaliti na svemu što je učinio za KUD, ali i promociju naše kulturno-umjetničke baštine, zaključio je Maurić.

Dean Maurić, predsjednik KUD-a Barban

Pok. Romano Broskvar i Rafael Glavaš

RADNO VRIJEME:

ponedjeljak, utorak srijeda: od 8 do 15 sati
četvrtak: od 13 do 20 sati, subota: od 8 do 12 sati
telefon: (052) 393 470

ZAJEDNIČKI BRAVARSKO - TOKARSKI OBRT**VIKTOR**

SUTIVANAC
Gorica 9
52341 ŽMINJ

Izrađujemo:

vrata, prozore,
ograde i portune
kovano i obično,
hale, nadstrešnice,
pokrivanje i oblaganje
panelima i limom te
završna limarija.

vlasnici:

Denis Roce
gsm: 098 862 817

Dorijano Roce
gsm: 098 372 579
tel. / fax: 052/567 180
tel.: 052/567 095

nove Istarske knjižare

d.o.o. za trgovinu i usluge
Pula

Školske torbe, ruksaci, pernice,
uredski materijal,
informatička oprema,
namještaj ...

Novo
je novo

DIST. CENTAR PULA, Rakovčeva 7

tel.: 052/540-806

fax: 052/541-806

tel.: 052/218-185

fax: 052/216-039

tel./fax: 052/217-560

tel./fax: 052/624-177

tel./fax: 052/741-517

PODRUŽNICA U PULI, Giardini 8

PODRUŽNICA U PULI, Zagrebačka 23

PODRUŽNICA U PAZINU, 25. rujna 32

PODRUŽNICA U UMAGU, Trgovačka 4

SLAVODOBITNIK 34. TRKE NA PRSTENAC: TONI URAVIĆ, diplomirani inženjer prometa iz Manjadvorci

NERASKIDIVO POVEZAN S KONJIMA

Treća sreća, kažu mnogi. A to se pokazalo točnim kada je u pitanju Toni Uravić koji je svoj treći nastup na Trci na prstenac uspio okruniti titulom slavodobitnika. Tom se rijetko tko nadao, jer Toni prethodne dvije godine u Trci nije osvojio ni punta. Trka za viticu uvijek bi bolje prošla, treninzi najbolje. A onda se desila pobjeda sa dvije sride i pol punta. Jest da veliku igru u svemu nosi sreća, ali Toni smatra da nije ona jedina zasluzna.

Kako se osjećaš kao slavodobitnik i što se ove godine promjenilo da si uspio po prvi put osvojiti prstenac?

- Na treninzima je uvijek bilo dobro, na Trci nikad nije bilo dobro. Ove sam godine za razliku od proteklih dvije bio više smiren i više koncentriran na trku, tako da moja Lara do poziva roženica nije znala da smo na redu. Moram priznati da sam se prve dvije godine puno više spremao nego sada. Ne mogu točno opisati što se dogodilo, ali nekako sam u sebi taj dan osjećao da će proći dobro. U meni je bila neka pozitivna energija. Zanimljivo je da sam, prije nego sam taj dan došao u Barban, sredio konja i došao doma malo odmoriti. Prilegao sam na kauč sat vremena, ali nisam zaspao. Ipak je to teško uoči Trke. Samo sam kratko zadrijemao i sanjao da će pobjediti. Inače, svoje predosjećaje nikad nikome ne kažem, da ne bi drugačije ispalio, ali ovaj put to sam rekao novinarki Jutarnjeg lista. I obistinilo se. Poslije je sve išlo kao što

sam i očekivao.

Mnogi konjanici kazali su da je u Trci presudan konj, pa koplje, način jahanja, položaj sunca na stazi... Što je kod tebe bilo presudno?

- Trka je uvijek zanimljiva igra u kojoj se nikad ne zna ishod. U svemu igra puno elemenata, a prema mom mišljenju koncentracija. I sreća je tu svakako potrebna. Jednostavno se treba usredotočiti na taj prstenac i krug i ne razmišljati previše o konju, sebi i drugima. Treba razmišljati samo o prstencu. U odnosu na protekle godine, promijenio sam samo jednu stvar - koplje.

A treninzi?

- Na stazi sam odradio samo dva treninga, jer se gradilo novu svečanu ložu za dolazak predsjednika Mesića. Stoga sam dio treninga obavio na ranču, ali to je bilo puno manje nego proteklih godina, kada sam stvarno trenirao jako puno. Tada sam bio na stazi svaki dan, ali to mi svejedno nije pomoglo.

Bez obzira na predosjećaje, vjerojatno si imao svog favorita.

- Da, moj je favorit bio Milio Grabrović koji je dan prije pobjedio na vitici. On mi je nekako iskakao u odnosu na druge.

Kakav je bio osjećaj primiti glavnu nagradu, prijelazni pokal Ptici prstenac iz ruku predsjednika države Stjepana Mesića?

- Bila mi je velika čast. Doduše, tada sam bio toliko uzbuđen i izvan sebe da prvih pola sata nisam pojmio svijet oko sebe, a tada žele svi razgovarati s tobom i čestitati ti. Kada sada gledam na čitavu stvar s vremenskim odmakom, ponosan sam što sam postao slavodobitnikom na prvoj Trci koju je posjetio jedan hrvatski predsjednik.

Zašto si se počeo natjecati na Trci na prstenac i što ona predstavlja za tebe?

- U Trku sam se uključio, jer je ona tradicija u našem kraju, a ja se i inače bavim konjima i jako ih volim. Nekako mi je to bilo logično. Međutim, dok nisam pobjedio, nisam shvaćao u koliko je mjeri čast nastupati na Trci. Sada je ona za mene ipak nešto puno posebnejše.

Otkad se baviš konjima i otakud ljubav prema tim plemenitim životinjama?

- S konjima sam od malih nogu.

Imao sam šest godina kada je tata meni i bratu nabavio prvog konja, ali tada nismo jahali. On je kasnije nažalost uginuo od starosti. Nešto kasnije, kao tinejdžeru, meni i bratu ukazala se prilika da radimo u jednoj štali u Poreču, tijekom sezone, gdje se organiziralo turističko jahanje. Te smo sezone zbilja uživali i nakon toga pala je odluka da se nabave konji. Danas ja i brat pomažemo ocu na Ranchu Barba Tone i konji su naš život.

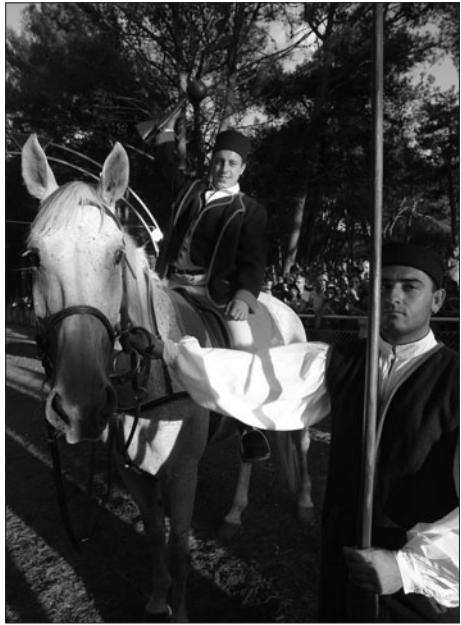

Ti si ujedno i licencirani voditelj terapijskog jahanja. Kako si se odlučio kroz takav vid jahanja pomoći osobama s posebnim potrebama?

- Na naš ranč počele su dolaziti osobe s posebnim potrebama i stalno smo im pomagali da se popunu na konja ili da se skinu s njih. To je za nas bila velika stvar. Onda smo zajedno ja i tata odlučili da na tom polju moramo napredovati. Bili smo na jednom seminaru u Osjeku, a nakon nekog vremena na ranču smo organizirali praktični dio polaganja ispita za voditelje terapijskog jahanja. Bilo je to prije tri godine. Tada je terapijsko jahanje u Manjadvorcima stalo na noge. U sve skupa uključili su se razni volonteri, osnovana je udružba za terapijsko jahanje Philipos, čiji sam predsjednik. Korisnika ima sve više i više. Puno surađujemo s Društvom distrofičara Istre i više ustanova u kojima su smještene osobe s posebnim potrebama. U tome nas potiču mnogi, od lokalne zajednice do županije. Kad nešto voliš raditi, nije ti teško proći cijeli program, pronaći volontere i izdvojiti svoje vrijeme.

Konjički klub Manjadvorci, koji djeluje na vašem ranču, pokrenuo je mnoge mlade jahače da se uključe u natjecanja daljinskoj jahanja. Vidiš li ti u tome svoju budućnost?

- Ja sam se natjecao kada je sve to skupa počelo, ali sam odustao zbog obveza na fakultetu. Ne znam još hoću li se time baviti u budućnosti. Zasad jedino znam da će polagati za suca u daljinskom jahanju.

Nedavno si diplomirao na Prometnom fakultetu. Namjeravaš li naći posao u struci ili ćeš s ocem voditi ranč?

- Namjeravam naći posao u struci, a na ranču će biti svoje preostalo slobodno vrijeme. Ja i konji smo neraskidivo povezani, a tako je i s rančem. Uz to, planiramo urediti štale gdje bi turisti tokom zime mogli držati svoje konje. Bit će to naša nova ponuda i oko toga se trebamo potruditi, kao što se trudimo oko promocije samog ranča. Bez entuzijazma ne bi bilo ničega.

Nakon prijema najuspješnijih jahača u daljinskom jahanju kod župana Ivana Jakovčića, čulo se da ste mu predložili da se sagradi istarski hipodrom. U kom se smjeru dalje razvija ta ideja?

- Nakon postignutih rezultata na balkanskem kupu, koji je iznjedrio pravka iz naših redova, županu smo prezentirali našu ideju o istarskom hipodromu. Župan je zatražio da mu predočimo idejni projekt, koji smo izradili u suradnji s arhitektom Slavenom Cetinom. Riječ je o objektu veličine 10 do 15 hektara. Zasad još nismo dobili odgovor u kojem se smjeru naša ideja kreće i gdje bi bila lokacija prvog hipodroma u Istri.

BARBANSKI HARMONIKAŠI: RENATO ŠPADA, iz Barbana, živi u Puli, harmonikaš, vječiti šoumen i šaljivdžija

SVIRIJA SAN NA 1043 PIRA

Još kao dijete bio je veoma muzikaljan i svirao je na usnu harmoniku. U njegovoj obitelji glazba je bila u krv. Otar i barbi bili su mu vrsni pjevači, dok mu je barba Erazmo Špada svirao čak na mandolini. Zato ne čudi što je Barbanac Renato Špada, sa stalnim prebivalištem u Puli, krenuo istim stopama. Najstariji je barbanski harmonikaš, vječiti šaljivdžija i šoumen s kojim je zagarantirana zabava. A život ga nije mazio. Još kao dijete, sa samo tri godine ostao je bez oca.

- Ima san tri lita kada san usta bez oca ki je umra u rudniku u Raši. Živili smo u velikoj siromaštini. Domišljani se da san kako mali vajk čuva ovce i krave na Gočanu. Mora san delat ča god mi je došlo pod ruke. Školova san se u Barbanu, Kanfanaru i Puli i pokle poša u zanat. Po struci san industrijski rendgenolog. Završja san brodograđevnu industrijsku školu, tako da san dela kako brodomonter. Nakon ča san finija vojsku, naša san delo u rudniku u Raši. Tamo san dela do 1957. lita. Kako tamo više ni bilo dela, poša san u Uljanik, kadi san dela do penzije, priča o svom životu barbanski harmonikaš.

Usnu harmoniku naučio je svirati sam od sebe. A ista se stvar dogodila i s

harmonikom.

- Harmoniku je bilo malo teže naučit, ali san i to savlada. U vrime kada san bija mlad, na Barbanštini su bila samo dva harmonikaša, pokojni Nini Blažina i moj idol barba Bepo Iveta iz Melnice. Kad god bi svirija u ažilu u Barbanu, kako smo onda zvali zadružni dom, ja san guta njigove prste. Vajk san ga gleda kako sviri i to san upija. Kada bi ima pauzu, uza bih mu harmoniku i pokušava svirit na njoj. Arijia je hodila,

basovi malo teže, ali na kraju sve je pošlo dobro, sjeća se svojih početaka. Ipak, harmoniku je potpuno savladao dok je živo u Puli na Montegrandu kod bake.

- U litnje doba, mi smo omladina svaku večer imali ples u drugoj hiži, kadi smo svirili na jenoj staroj harmoniki. Na njoj smo naučili svirit: ja, Renato Burić, pokojni Nini Burić i Dario Burić, član grupe Anelidi. Lipo je bilo to vrime, kaže Špada.

Nakon što je naučio svirit, počeli su njegovi nastupi po brojnim svadbama i zabavama i to ne samo u Hrvatskoj. Više je puta nastupao u Italiji, pa u Švicarskoj i tadašnjoj Čehoslovačkoj. Uz to bio je više od 40 godina član zbora Lino Mariani i preko 30 godina u zboru Matko Brajša Rašan.

- Svirija san na 1043 pira. To san nikad sve pisa u svoj dnevnik, kega nažalost više niman. Domišljani se da mi je prvi pir bija 29. novembra 1955. lita u Barbanu. Onda se uženija Ivan Benčić. Danas više ne svirin po piri, nego za svoj gušt. Znan poj na smotre harmonikaši u Barbanu i Žminju i još po Istri, kad se god organiziraju. Drago mi je da je Romano Bačac pokrenuja smotru harmonikaša u Barbanu kadi se mi iz ovega kraja, ali i šire, vajk moremo najt i njegujemo tu svirku da se ne zapušti. Sada, uz nas starije, Barbanština ima jako puno mlađih harmonikaši, ča je za svaku pohvalu, zaključuje najstariji barbanski harmonikaš.

BARBANCI U SVITU: ALKA VUICA, poznata hrvatska glazbenica i kantautorica, predsjednička kandidatkinja, živi i stvara u Zagrebu, rodom iz Želiski

ŽELISKI SU MALI PARIZ

Alka Vuica poznata je hrvatska glazbenica i kantautorica, i predsjednička kandidatkinja, koja živi i stvara niz godina u Zagrebu. Svi znaju da je iz Istre, ali vjerojatno mali broj njih zna da je rodom iz Barbanštine, odnosno iz Želiski. Te korijene vuče s majčine strane.

Koliko poznajete Barbanštinu, Barban i Želiske otkud je Vaša majka?

- Kao mala curica često sam dolazila u Barban i Želiske kod moje bake Fume i dida Ivana. Baka me zvala „drobno dite moje“, jer sam uvijek bila jako mršava. Još i danas pamtim okus fritaje na maslinovom ulju, topli kruh ispod „čripnje“ i njene posutice s bakalajom. Obožavala sam hraniti prasce i slušati kako „mljašću“ jabuke koje sam im bacala satima. Baka se ljutila jer nisam nikada imala mjere. Ha, ha... Sjećam se i kako smo išli brati gljive „đordane“ i onda ih čistile satima i pekli s jajima. Imali su i kravu i vola. Krava se zvala Galjarda, a pravi istarski vol Boškarin i kako sam ih voljela. Strašno sam se ljutila zašto im na noge stavljaju „paštare“, koje su mi sličile lancima za robeve. Mama je objašnjavala da je to zato da nam ne bježe u tuđe njive, ali meni je bilo strašno bolno što nemaju slobodu. Odlazak u Peterede svake večeri, da provjerimo štalu, vraća mi se često u sjećanje. Za Želiske sam često govorila

da su „mali Pariz“. Susjed Mladen svirao je harmoniku preko portuna i svi smo pjevali.

- Dolazite li nekad na Barbanštinu i kako je doživljavate?

- Ne dolazim često, ali kad dođem, to je za mene uvijek jako emotivno. Danas kad dođem u Želiske, kao da se vratim u djetinjstvo i najradije bi ostala nekoliko dana. U našoj kući sve je netaknuto, kao da nisu prošla desetljeća, sve isto miriše. Odlazim na groblje, palim svijeće mrtvima i sjećam se svog djetinjstva. Barbansko groblje je za mene najljepše groblje na svijetu, ako groblje uopće može biti lijepo. Uvijek se pomolim anđelu koji čuva naše mrtve i moja sjećanja.

Jeste li s ovim krajem povezani i koliko?

- Život nosi svoje pute, ali uvijek nam stablo raste iz korijena. Krasa na kojoj sam se igrala, moji rođaci, okusi i mirisi djetinjstva s vremenom postaju nešto najskuplje i najsvetije što nosim u budućnost.

Pamtite li svoj nastup u Barbanu za Trku na prstenac prije desetak godina i po čemu?

- Još čuvam bukaletu s oznakom „20 godina Prstanca“ i sliku zalaza sunca iz crkvice Svetog Pavla. Bila mi je to velika čast i prekrasan susret sa rođinom kojoj sam mogla zapjevati, kao oni meni u djetinjstvu.

- Zašto ste se kandidirali za predsjednicu države? Što očekujete od svoje kandidature?

- Kandidirala sam se iz idealističkih razloga, promatrajući što nam se događa svih ovih godina i kako našu domovinu rasprodaju besprizorni fuliranti. Htjela bih potaknuti narod da shvati da je ova država njihova kuća i njihov jedini dom i da nam ne može biti svejedno tko nam u kući koliko troši i na što, tko nam se useljava, a tko nam uzima dio vrtta. Moj did Ivan Kolić-Koštре iz Želiski, kojem sam se uvijek divila, bio je moj idol, a na njegovoju kući piše „Sinu, rodoljubu i borcu!.. Podigao, Čakavski Sabor i SUBNOR Općine Barban“. Kad rastete u obitelji koja je ovoj zemlji dala svećenike, rodoljube, učitelje, umjetnike i borce, ne možete imuno promatrati kako nestajemo.

Glavanac Jakov Bužleta od svoje mladosti više ne živi na Barbanštini uz koju ga još uvijek veže obitelj. Ovaj 78-godišnjak potekao je iz mnogobrojne obitelji, koja je u to vrijeme bila više pravilo nego iznimka. Uz oca i majku, u obitelji je bilo 12-tero djece, osmero muške i četvero ženske. S njima su živjela i dva brata s očeve strane. Jakov, koji dugi niz godina sa svojom obitelji živi u Banjolama, sa sjetom se sjeća dana svog djetinjstva, stasanja u mlađića te kasnijeg školovanja, odsluženja vojnog roka i zasnivanja obitelji.

Bili ste jedna od tipičnih istarskih obitelji s mnogo djece. Kako su vas roditelji uzdržavali?

- Da, u obitelji je bilo 12-tero djece, s time da je moja majka Fuma, inače rođena Kolić, također iz Glavani, rodila 15-tero djece. Ostali su nažalost umrli. Taj broj djece je u tadašnjim istarskim obiteljima na selu bio uobičajen. Teško bi im bilo uzdržavati sve nas da im nismo pomagali. Kao i ostala djeca, pomagali smo u domaćinstvu i kampanji koliko god je to bilo potrebno. Sjećam se da mi je prvi posao, koji sam morao raditi, bilo branje kozlaca u karuni za prasce. Moram priznati da smo bili jako vesela familija i uvijek nas je bilo čuti da pjevamo dok smo se vraćali iz polja. Naša mati uvijek bi se rano dizala i spremala bi palentu na ognjištu - s kobasicama za odrasle i mlijekom za nas male. U kući smo imali gotovo sve. Nismo bili bogati, niti siromašni. Imali smo 5-6 goveda, tovara, ovce, delali smo 30 litri vina, imali smo svu intradu doma.

Jeste li uz pomoć u kampanji i kod kuće imali vremena za školu?

- Pohađao sam talijansku školu u Šajinima i završila sam četiri razreda. Međutim, malo sam tamo naučio, jer je učiteljica više pažnje poklanjala pjevanju, nego gradivu. Kada je počeo drugi svjetski rat, prekinuli smo s nastavom.

Koliko se sjećate drugog svjetskog rata i koje uspomene imate iz tog vremena?

- Ja sam tada imao 13 godina, bio sam mali da se pridružim partizanima. Moja starija sestra bila je velika aktivistica i pomagala je partizanima. Oni su u Glavane dolazili u jednu staru kuću u kojoj više nitko nije živio i koja je pripadala mom djedu.

BARBANCI OKO PULE: JAKOV BUŽLETA, 78 godina, umirovljeni Glavanac iz Banjola

VELIKA FAMEJA IZ GLAVANI

Jedan stariji brat bio je u partizanima. Iz tog se razdoblja sjećam kada je počela Romelova ofenziva. Tada je cijela naša obitelj otišla iz sela u jednu kozaru u kampanji gdje smo držali blago zbog straha od fašista. Tamo smo spavali i živjeli. Ali nismo dugo bili tamo. Srećom da smo se vratili kući, jer da su nas zatekli tamo, vjerojatno bi nas bili poubijali. Sjećam se i kada su mog oca i brata fašisti odveli. Otac mi je završio u zatvoru u Trstu, a brat im je morao nositi municiju do Marčane, pa su ga pustili. Otac je u zatvoru bio 25 dana, a onda se vratio doma. U to je vrijeme moja majka bila trudna s najmlađim bratom.

Susjedni Šajini u drugom svjetskom ratu pretrpjeli su strašan pokolj. Sjećate li se toga i kako se taj događaj odražio na vaše selo?

- Znalo se da su za pokolj u Bokordićima i Šajinima krivi izdajice. Hvala Bogu, Glavane ni zadesila takova velika tragedija. Ja nisam viđio što se tamo dogodilo, ali o tome su nam pričali otac i brat koji su drugi dan otišli u Šajine.

Gdje ste dočekali kraj rata i kako ste to proslavili?

- U to vrijeme služila sam kod jedne obitelji u Krvavići. Pomagao sam im dok su brali ulike. Budući da se na dan oslobođenja priredila velika proslava u pulskoj Areni, oni su tamo otišli i mene poveli sa sobom. To je bio prvi put da sam video Arenu.

Jeste li ikad nakon talijanske škole nastavili sa svojim obrazovanjem?

- Da, ponovno sam počeo poхаđati školu. Odlazio sam u školu u Filipanu gdje nam je nastavu držao Ivan Cukon iz Pomera. Tu sam u školu odlazio dvije godine. Onda se raspisao natječaj raških Istarskih ugljenokopa za Rudarsko-industrijsku školu u Vinežu. Upisao sam smjer rudarstvo i u sklopu praktičnog obrazovanja obilazili smo sve pogone od Krapna do Bršice. Budući

da sam htio biti automehaničar, kada se raspisao natječaj u riječkoj vojno-industrijskoj školi, upisao sam se u tu školu. Ali nisam došao na smjer koji sam htio. Primili su me u brodograđevni smjer koji me nije toliko zanimalo. Ta je škola trajala tri godine, a prvu smo godinu otišli u proizvodnju na praksi. Ja sam igrom slučaja bio na praksi za tokara, iako tamo nisam spadao, tako da sam na kraju završio školovanje za tokara. Nakon toga išao sam služiti vojni rok.

Gdje ste bili u vojsci?

- Bio sam u mornarici tri go-

je sviđalo raditi u vojsci, pa sam našao posao u Tvornici lokota u Puli. U ono vrijeme bilo je popularno bježanje preko granice u potrazi za boljim životom. I ja sam bio jedan od tih koji je pokušao ići preko granice, ali mi to nije uspjelo. Prvi put, 1956. godine završio sam tri mjeseca zbog toga u zatvoru. U to sam vrijeme radio u kamenolomu u Puli preko puta elektromlina. Nakon toga otišao sam u Rašu u Istarske ugljenokope gdje sam radio kao tokar. Ali nisam puno izdržao i 1957. ponovno sam pokušao prijeći granicu, i ovaj put bezuspješno, tako da sam opet završio u zatvoru u Sisku.

Jeste li ipak na kraju uspjeli otići u inozemstvo?

- Od 1963. godine svi su mogli otići u inozemstvo, jer su se konačno mogli dobiti pasoši. Tada je moj brat htio da odem s njim van. Međutim, budući da sam upoznao svoju sadašnju ženu Milku, bilo mi je važnije ostati ovdje s njome i zasnovati obitelj. Moj je brat na kraju završio u Švedskoj.

A Vi?

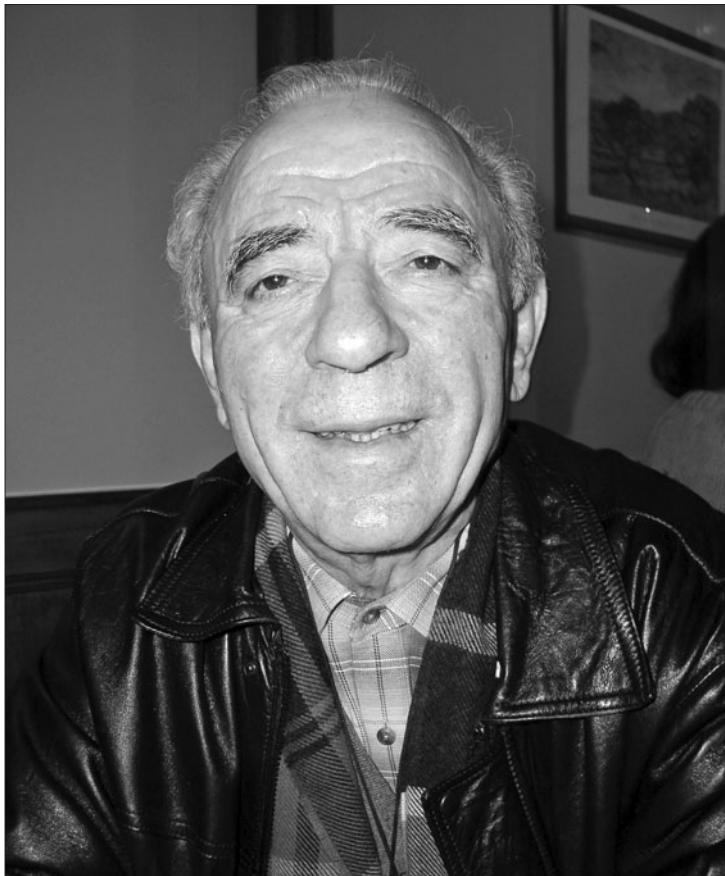
- Ja sam zajedno sa suprugom izgradio kuću u Banjolama. Dobili smo troje djece, koji su završili visoke škole. Neko sam vrijeme radio u Raši, a onda sam se zaposlio u Uljaniku gdje sam ostao do umirovljenja 1991. godine. Na kraju nikad mi nije bilo žao što nisam otišao u strani svijet.

Dolazite li danas u Glavane i koliko ste s tim selom povezani?

- U Glavanima imam brata koji je ostao na starini. Tamo je mjesto obiteljskih okupljanja i redovito tamo odlazimo kada su crkvene fešte ili neke obiteljske proslave. Od braće i sestara još nas je devetero živih i svi si međusobno pomažemo i družimo se kad god stignemo.

Kada ste počeli raditi i gdje?

- Na početku sam promijenio nekoliko poslova. Najprije sam se 1954. godine zaposlio kao artiljerijski mehaničar na Muzilu, ali mi se ni-

dine. Najprije sam bio u Puli, a potom u Boki Kotorskoj u službi kao artiljerijski mehaničar. Tamo sam služio vojsku na dvotrupnoj artiljerijskoj splavi. Dva sam puta s tim brodom bio na obezbjeđenju Briona.

Kada ste počeli raditi i gdje?

- Na početku sam promijenio nekoliko poslova. Najprije sam se 1954. godine zaposlio kao artiljerijski mehaničar na Muzilu, ali mi se ni-

NOVI BARBANCI: ANGELA i ROBIN SCHINDLER, njemačka obitelj zaljubljena u Manjadvorce

ŽELIMO DOSELITI U ISTRU

Njemica Angela Schindler i njezin sin Robin od 2002. godine ljetuju u Puli i već jako dobro poznaju Istru. Ono što ih je na poluotoku posebno dojmilo i zbog čega se vjerno vraćaju jest Ranch Barba Tone u Manjadvcima. Oboje obožavaju konje i jahanje, pa im je prvi posjet ranču zauvijek ostao u sjećanju i svake mu se godine iznova vraćaju, bez obzira što su od Istre udaljeni skoro 900 kilometara. Žive u južnoj Njemačkoj u mjestu Neuravensberg na jezeru Bodensee.

Kako ste došli u prvi kontakt s rančom Barba Tone?

- Istru posjećujemo od 2002. godine. Prve godine ljetovali smo na Punta Verudeli u Puli. To sam odmorište vidjela na jednom oglasu u jednim našim novinama. I tako smo ja i moj sin počeli dolaziti u Pulu svake godine na Duhove. Uvijek smo na godišnjem odmoru željeli jahati, ali na recepciji odmorišta su nam rekli da to nije moguće. 2005. godine promijenila sam stan. Budući da sam morala čekati osam dana da mi dođe nova kuhinja i da je moj sin bio na školskim praznicima, odlučili smo se za kratki godišnji odmor u Istri. Spakirali smo kofere i krenuli prema Umagu. Tamo su svi hoteli bili zauzeti, pa smo došli do Pule. Na Punta Verudeli bilo je slobodno još nekoliko mjesta. Nakon nekoliko predivnih dana godišnjeg odmora s puno sunca, bila sam dan prije odlaska na plaži. Kad mi se jedan čovjek obratio sa sljedećim riječima „Halo gospodice, izgorjela su vam ramena od sunca“, rekla sam mu da mi to ne smeta, jer ionako sutra idem kući. Tako smo počeli razgovarati, pa sam ga pitala da li se negdje u blizini može jahati. Kazao mi je da to nije nikakav problem. Vratio se za sat vremena i donio mi letak ranča Barba Tone u Manjadvcima i kazao da je on najbolji. Budući da smo se sljedeći dan morali vratiti kući, bila sam jako znatiželjna i željela sam vidjeti taj ranč. Taj je čovjek nazvao istu večer vlasnika Zorana Uravića i za drugo nam je jutro dogovorio trosatno jahanje do šipilje.

Kakvi su bili prvi dojmovi?

- Snašli smo se bez velikog predznanja u jahanju. Jako nam se svijelo i Zoran je bio jako ljubazan prema nama. Nakon što smo se vrtili na ranč,

tamo smo prije povratka kući proveli još nekoliko sati. Za mene i Robina stvar je bila jasna - našli smo raj na zemlji. Nakon dva tjedna ponovno smo bili na ranču na četiri dana i te iste godine došli smo u kolovozu i mnoge druge vikende u Manjadvorce. U neku ruku smatram da je čovjek, koji mi je ranč preporučio, pravi anđeo. Zanimljivo je da ga Zoran Uravić ne poznaje i da ga poslije toga nikad više nisam srela.

Zašto volite dolaziti na ranč? Koje su njegove posebnosti?

- Ovdje je sve tako jednostavno. Dođete na ranč i budete dobrodošli. To sam čula i od drugih turista. Ne volimo samo konje, nego i druge životinje koje se nalaze na ranču. Isto tako jako mi se sviđa što Zoran sa svojim timom uveseljava djecu s posebnim potrebama i što s njima provodi sate i sate. Osim toga djeca iz cijele Hrvatske dolaze k njemu u dječji kamp i ovdje provode mnoge vesele dane. I Robin je bez mene bio nekoliko tjedana na ranču i tamo su ga primili kao vlastitog sina. Ljeti je ovdje proveo sedam tjedana i bio je veoma sretan. Puno je naučio i stoga se Zoranu i njegovoj obitelji mogu puno zahvaliti. Svake godine često dolazimo u Manjadvorce, jer se ovdje dobro osjećamo. Našli smo i upoznali mnogo prijatelja u selu. Čak Božić i Novu godinu slavimo s obitelji Uravić i našim novim prijateljima. Obitelj Uravić

uvijek nas je srdačno primila i ugostila. Zoranov sin Pere i njegova djevojka Nensi već su dva puta bili moji gosti u Njemačkoj. Uvijek je bilo lijepo ugostiti ih.

Što Vas je u Istri posebno oduševilo?

- Posebno me je dojmlila Trka na prstenac u Barbanu koju već godinama posjećujemo. Ove godine bili smo po prvi put na Brijunima. To je predivan otok s puno znamenitosti. Uz to u Istri smo posjetili puno lijepih gradića.

Namjeravate li se i sljedećeg ljeta vratiti u Manjadvorce?

- U svakom slučaju ovdje želimo boraviti čim je više moguće. Moje je srce u Manjadvcima, a glava u Njemačkoj. Jednog dana doći ćemo zauvijek, ali za to se još moram dobro pripremiti. Moj sin i ja volimo ovu zemlju, volimo svaki njezin kamen, crvenu zemlju, njezinu floru i faunu te ljudе koje smo upoznali i koji su uvijek prema nama srdačni.

Čime se bavite u Njemačkoj?

- U Njemačkoj radim u tvrtki Bahlsen kao komercijalist na terenu. Odgovorna sam za 250 klijenata. Tko zna, možda će, kada Hrvatska uđe u Europsku uniju, svoj posao moći obavljati i u Istri. To bi bilo nešto najbolje što bi se moglo desiti u mojoj karijeri.

U čemu je najveća razlika između Njemačke i Hrvatske iz Vašeg kuta gledišta?

- Teško je reći koje su razlike između Njemačke i Hrvatske, budući da ne znam hrvatski i da ne mogu čitati hrvatske novine, pa se mogu pouzdati samo u svoje dojmove. U Njemačkoj imamo previše zakona i zabrana, dok je u Hrvatskoj totalno drugačiji mentalitet. Puno se stvari ne gleda na tako ograničen način kao u Njemačkoj. Hrana u Hrvatskoj je odlična i ovdje krumpir ima okus po krumpiru, a mrkva po mrkvi. Nigdje nisam jela tako dobro i mekano meso kao u Hrvatskoj. I najbolju sam jabuku ovdje pojela. Isto tako sviđa mi se što zajedno s prijateljima uživate u hrani i piću i ujedno se družite. Mi u Njemačkoj od vas to moramo naučiti.

PIONIRI LOVNOGA TURIZMA: FRANCESCO TRIVELLATO, 72 godine, iz Vicenze u Italiji, predsjednik velike tvrtke za prodaju Mercedes Benz i Smart automobila, lovac s pedesetogodišnjim stažom na Barbanštini

BARBANŠTINA - NAJLJEPŠE MJESTO NA SVIJETU

Bio sam po cijelom svijetu i posjetio sam mnoga predivna lovišta kao primjerice u Laponiji i u Kanadi koja su posebna i lijepa na svoj način. Međutim, na Barbanštini me kraj oduvijek privlačila posebna ljepota prirode koja je očuvana, predivni nedirnuti pejzaži i ljudi. Tu sam upoznao ljudе i lovište i na prvi sam pogled zavolio Barban koji mi je postao najljepše mjesto na svijetu i ne bih ga zamjenio s niti jednim drugim mjestom. Za vrijeme sezone lova ovdje sam svakog vikenda. Dolazim i kad je zatvoren lov i to da slikam pejzaže koji su predivni. Mogu reći da je Istra, a time i Barbanština ostala ona prava divljinija, gdje je lov još uvijek uzbudljiv, što se ne može reći za mnoge druge krajeve.

Iako je već u 72. godini života, vitalni i uvijek dobro raspoloženi talijanski lovac Francesco Trivellato iz Vicenze, koji je u dva navrata dobio priznanja Hrvatskog lovačkog saveza, bez problema gotovo svaki vikend, kada je otvoren lov na Barbanštini, dolazi u ovaj kraj. U Italiji je prije umirovljenja vodio obiteljski posao prodaje automobila marke Marcedes-Benz koji je naslijedio od svog oca i ne nedostaje mu novaca. To mu je omogućilo da putuje po cijelom svijetu i vidi neka od najegzotičnijih svjetskih lovišta. Zanimljivo je da usprkos tome, i dalje kao svoje omiljeno mjesto za dolazak ističe Barbanštinu koja mu je očito ušla pod kožu. Zatekli smo ga sa sinom Lucom u Grabrima, gdje već neko vrijeme boravi kada dolazi u naše krajeve u lov.

Kada ste prvi put došli na Barbanštinu i kako ste je doživjeli?

- Bilo je to prije pedeset i jednu godinu. Tada sam imao dvadeset godina i mogao sam konačno otići u inozemstvo u lov, što mi je oduvijek bila velika želja, jer sam ga kao mladić jako zavolio. Tu sam upoznao ljudе i lovište i na prvi sam pogled zavolio Barban koji mi je postao najljepše mjesto na svijetu i ne bih ga zamjenio s niti jednim drugim mjestom. Zbog toga mu se redovito svake godine vraćam. Povod za dolazak bio je velik broj jarebica u ovom kraju po kojem je on i poznat. Sjećam se da ih je 1966. godine bilo oko tri tisuće. Danas sam veliki ljubitelj lova na šljuke, a tu sam ljubav prenio i na barbanske lovce.

Jeste li ljubav prema ovom kraju prenijeli i na svoje prijatelje lovce u Italiji? Tko još dolazi u Barban s vama u lov?

- Sada sa sobom vodim i sina Lucu koji također jako voli ovaj kraj. Njega

sam prvi put ovamo doveo kada je imao šest godina. Tada je bolovao od astme, a vaš ga je zrak izlijeo. Doma nikad nije htio jesti, a kada smo kod jedne obitelji na Barbanštini probali njihovo domaće šugo, Luca je pitao za još. Uz mene je na barbanska lovišta došao i doktor Sarblin, koji je inače rodom iz Pazina, a već dugi niz godina živi u Italiji. Doveo sam i mnoge druge prijatelje, doktore i advokate, kao primjerice advokata Antonija Arbarella, koji su također svi bili oduševljeni Barbanštinom i njezinim prirodnim ljepotama.

Jesteli u Barbanu u međuvremenu stečeli prijatelje?

- Da, i to mnoge, od kojih nažalost neki nisu više živi, poput mog dragog prijatelja Marija Učkara. S puno sam se ljudi ovdje sprijateljio, jer su neposredni, srdačni, gostoljubivi i tako jednostavni. Kada dođem u Barban, družim se s Danijelom Učkarom, Rafom Batelom, nekada sam bio prijatelj s pokojnim Romanom Kožljonom, a vodič mi je bio pokojni Zdenko Ciceran. To je samo dio ljudi s kojima sam se nekada rado družio. Posebno mi je u sjećanju ostao i nekadašnji lovočuvar Bepi Moro.

Koliko često dolazite u Barban?

- Za vrijeme lova ovdje sam svakog vikenda. Dolazim i kad je zatvoren lov i to da slikam pejzaže koji su predivni. Godišnje u Istru izvan sezone lova dođem šest do sedam puta. Često tada doputujem s obitelji, posjećujemo okolna mjeseta, idemo na more, uživamo u prirodi i istarskoj gastronomiji koja je postala izvrsna. Ovdje se može kušati sveža morska hrana, odlično maslinovo ulje i vino, a

o hrani u konobama unutrašnjosti Istre i da ne govorim.

Što Vas tako često vuče u ove krajeve? Po čemu se barbansko lovište razlikuje od drugih?

- Bio sam po cijelom svijetu i posjetio sam mnoga predivna lovišta kao primjerice u Laponiji i u Kanadi koja su posebna i lijepa na svoj način. Međutim, u ovaj me kraj oduvijek privlačila posebna ljepota prirode koja je očuvana, predivni nedirnuti pejzaži i ljudi. Mogu reći da je Istra, a time i Barbanština ostala ona prava divljinija, gdje je lov još užbudljiv, što se ne može reći za mnoge druge krajeve. Za lovca je najinteresantniji lov na pravu divljač, a ne onu puštenu u lovište. Stoga je ovdje zanimljivo loviti šljuke koje su jedne od najukravijih životinja i kod lovca bude posebnu strast. Isto tako predivno je u lov ići s psom ptičarom. Takav lov poseban je za svakog lovca sportistu.

Koliko se iz Vašeg kuta gledišta Barbanština promijenila u zadnjih pedeset godina?

- Barbanština i Istra jako su se promijenili u zadnjih pedeset godina. Vidi se veliki napredak u uređenju infrastrukture, bilo da se radi o mjestima, gradovima, prometnicama. Isto tako jako se razvio turizam. Usprkos tome, Istra je ostala sačuvana od preizgrađenosti i nadam se da će tako i ostati. Ljudi su ovdje nekako neposredniji, više uživaju u životu, dok u Italiji svi jure za rokovima i poslom. Ljudi su postali prave marionete. Velik se napredak vidi i u gastronomiji. Nekad je vino u Istri bilo dobro samo kao dresing za salatu, a danas imate izvrsna vina. O maslinovim uljima da ne govorim. Otvorilo se puno odličnih restorana i krobova koje rado posjećujem.

Jeste li u međuvremenu naučili hrvatski jezik?

- Nažalost nisam, jer ovdje velik broj ljudi govori talijanski ili na dijalektu, pa mi je teško bilo naučiti hrvatski. Međutim, gotovo ga u potpunosti razumjem.

Tvrta Gruppo TRIVELLATO je jedan od najvećih službenih koncesionara automobila Mercedes Benz i Smart u Vicenzi, Padovi i Rovigu, za prodaju automobila u čitavoj Italiji. Ima 8 filijala u pokrajini Veneto, 12 podružnica i 240 zaposlenika.

Izvor: www.trivellato.it

OSAMDESETOGODIŠNJI: MARIJA BOŽAC, 84 godine, iz Jurićev Kala

NA PONOĆNICU NA PRNJANE

Osamdesetčetverogodišnja Marija Božac veći je dio svog života provela u Jurićevom Kalu. Tu je rođena u mnogobrojnoj obitelji Perčić, a svoje je djetinjstvo provela s još šestero braće i sestara. Udana je u susjedstvo, a cijeli je život posvetila odgoju djece, brigi za muža, vođenju domaćinstva i radu na kampanji. Tipično za nekadašnju istarsku ženu.

Kako ste proveli svoje djetinjstvo?

- Naša fameja ni bila ni bogata, ni siromaha. Bilo nas je sedan dice, mat, tac i stara baba. Moja je mat ustala bez dosta dice dok su bili mali. To je onda bila normalna stvar. Moren reći da smo bili kuntenta fameja, prehranili smo se od kampanje. Imali smo dosta zemlje i ako je bilo rodno leto, ni bilo brige. Bilo je famej ke nisu imale toliko zemlje i ke su se morali pensat kako će prehranit svoju fameju. Mi dica nismo bili lačni. Za ubuć se i ubut ni bilo kako danas. Samo ča su onda ljudi plaćali velike poreze. Sve je počelo hoditi malo laglje kada su ljudi počeli delati u Raši u rudniku. Tamo su delali moja dva brata. Moj otac nikad ni dela u rudniku, jer je bija već stariji čovik. Žene su bile dome i su tendile fameju i dicu i bi delale u kampanji. Steši je bilo više kuntentstva nego danas.

Zašto mislite da je nekad bilo bolje?

- Danas nikad ljudima ni dosta, svi bi sve stili, a to ne gre tako. Svi bi zajno stili velike hiže i auta, a za to triba delat. Troši se kadi se ne bi rabilo, na benzinu, telefone, a nikad se puno više šparalo. Svaki je mučan sa svojin delon i više ljudi nisu toliko z famejami i dicon kako je to nikad bilo. Danas je puno teže. Nikad si ljudi u kampanju čuju kantat, a danas se svaki zapre u svoju hižu, ni čut ni vidi ninega. Svi su nikako zamišljeni i samo ništo pensaju. Žene delaju po cile dane, a dicu njin čuvaju drugi. Ni to lako.

Jeste li se školovali?

- Hodila san u školu na Prnjane tri lita. Bila san jedina ženska među muškićima, pa nisan baš imala volju hodit. A ni roditelje u to vrime ni toliko brinulo ko će njin dica hodit u školu ili ne. Domišljaj se da jedanput nis pošla, pak san se spensala da mi ništo ni do-

bro, kako ne bih pošla. Moja mat ni imala niš protiv, jer je dela u hiži i kampanji bilo i bez tega. Za svoju potribu znan pisati i čitat. Nikad mi pokle ni bilo što da se nis više školovala. Meni to nanke nikad ni ni rabilo, jer san znala da će ustat doma i da će se uženit, tendit svoju dicu i fameju. Cili san život bila domaćica.

Kako su se mladi nekad „namurivali“? Da li je to bilo kao i danas?

- Mladi su nikad isto hodili okolo na plese, ali ti su plesi vajk bili u selu. Većinom su se ljudi ženili u svoje selo ili prvo susedno selo. Znalo se hodit i na

Teta Marija može se pohvaliti i jednom zanimljivošću. Na prozoru svoje skromne kuhinje već skoro trideset godina užgaja anturijum. Dobila ga je na poklon od nevjeste Darinke 1981. godine za Dan žena. Dugovječni anturijum, barem kako kaže teta Marija, ne treba toliko njege. Ona ga samo redovito zalijeva i presađuje te uklanja uvele listove.

Jopet će ti ništa na njemu smetati pokle nikoga vrimena. Zato se muž i žena vajk tribaju poštivat. Teško je bilo kada je umra, ali manje mi je bilo teško povrat ča su moja dica bili zuz mene. Iman troje dice. Sina Darka i Željka i šećer Milicu. Nanke jedan ni usta u Jurićev Kalu, ali vajk dojdju poli mene i sve mi pomoru. Darko je u Rovinju, Milica u Smoljanci, a Željko u Žminju. Iman šest unuk i dvi prauke.

Neko ste vrijeme živjeli u Vodnjanu. Da li vam je falilo rodno selo?

- Da, kada smo se uženili najprije smo stali z njegovima roditelji, a pokle smo se preselili u Vodnjan u jedan stan kako bimo dobili dječji doplatak. Tu smo bili deset let. Ja san se škrbila za dicu i stan, a muž mi je hodjija delat u Rašu, a pokle u Uljanik. Privikli smo se na život u gradu, ali nan je falila kampanja. Pokle smo se joped tornali u selo poli njegovih roditelji. Tu smo počeli joped delat kampanju.

Kako se nekad slavio Božić na Jurićevom Kalu?

- Nikad su za Božić i Novo leto žene sredile hižu, sve bi učistile i prontale za feštu. Muški su regulali štalu, blago i drva. Tako je bilo za svaku veliku feštu. Za Viliju Božju muški su obavezno za ognjište prontivali veliki dub ki bi gorija nikoliko dan. Domišljaj se da je jedanput gorija od Vilije pak sve do Sveta tri kralja, koliko je bija velik. Moj otac bi z tamjanon zna za Viliju pojti blagoslovit blago. Žene su za ist prontivale broskvu, pasutice, bakalaj i maneštru z fažolon, ali to bi se ilo tek navečer, oko pet-šest ur. Do onda se ni ilo. Ujutro bi se samo pojilo malo smokvenjaka z rakinjom i malo kruha, a za južinu bi se supalo. Od slatkog su se delale samo friute. Ni onda u istrijanskih famejah u

samlje. Ali vajk se hodilo u kumpaniji, nikad se ni puštilo da mladić i divojka gredu sami ili da pojdu kamo u stranu. Kada bi se divojki desilo da zanese, više je nisan ni stija, ni otac doma, nanke mladić ki njoj je učinija dite. Puno se do tega držalo.

Kada ste se udali?

- Uženila san se kada san imala 21 leto, 1947. leta. Nažalost, već san udovica 21 leto. Muž Ivan mi je umra s 62 leta. Dojde bolest i više te ni, a kad pasaš 90 neće te ni vrag, ni bog. Jako smo se volili i poštivali i to je jako bitno u braku. Vajk čuješ da se niki ništo žali, ali moraš si vajk propensat kako bi ti bilo z drugin. I moj je muž mene zna razjadit, ma mu to nisan uzela za zlo. Poli današnjih mladih je to drugačije. A ča će ti drugi bit bolji!

oven kraju bija običaj delat kolače. Ni se za to imalo cukera. Pokle večere su stari ljudi znali iz puške hititi jedan tir, kako bi drugi znali da su večerali. Pokle bi cila fameja pošla na Ponoćnicu na Prnjane. To je bija lip običaj. Za vrime rata, na Prnjani ni bilo popa, pa se morallo hodit u Barban. Ljudan je to bilo daleko, pak se pokle ti običaj jenomalo zgubija. Za Božić se isto hodilo na Zornicu, pak pokle na mašu u podne, pak u tri. To se je nikad jako poštivalo. Mladi su ti dan dobili ke pastole ili veštu. I bili su jako kuntenti. Ni se nikad biralo kako dan-

as. Bija biš kumentat ko si ča dobija. Za Božić bi se obavezno ubila ovca. Ko je za jenu fameju bilo previše, bi se podililo, jer meso ni moglo previše stat aš nismo imali frižidere kako i danas. Ona se skuhala z kapuzon. Prontivalo bi se i šugo z kokošon i fuži. Umisto fuži prontivali su se i makaruni, pak bi fuži ustali za drugi dan pokle Božića, kad bi došli gosti.

A Nova godina?

- I ona se isto slavila. Ljudi su se na svoj način veselili. Kantalo se ti dan po selu i kolendivalo. To mi je ža da se

više ne dela. Kolendari su hodili od hiže do hiže, bi kantali i tako dobili kakovu kobasicu, malo vina. Počeli bi ti dan prija Novega leta, a niki bi kantali do drugi dan ujutro. Niki njin ne bi stili doprit vrata, pak bi i za njih imali pjesme. Pokle Novega leta držala se fešta i za Sveta tri Kralja. Na taj se dan hodilo u goste malo dalje. Onda bimo uzvraćali goste onima ki su poli nas došli na dan pokle Božića. Kada se ovako domislin, jako mi fale ti običaji. Svi su se oni počeli gambjivat nakon rata. Škoda je ča više njih ni ustalo do danas.

STOGODIŠNJACI: FUMA BATEL, 99 let i par miseci, iz Filini, a živi u Raši

JUNAČKO SRCE FAMEJE ZUBAN

U stotoj godini razgovorljiva te-
ta Fuma Batel još uvijek okopava svoj
vrt, brine se za sebe koliko god može,
a za zdravlja kaže da je odlično. Samo
je muči što je u zadnje vrijeme počela
malo slabije čuti i vidjeti. Rodom iz
Barbanštine, sela Filini, teta Fumica trenutno živi u Raši gdje je provela
većinu svog života, pa tako i starost.
Devedeset i devet godina navrsila
je ovog rujna, a nuda se da će uspjeti
proslaviti i svoj stoti rođendan.

Koji je vaš recept dugovječnosti?

- Sinko moj, ja san čuda te-
ga provala u životu. Leta su tu i sta-
rost je došla. Zdravlje mi je dobro.
Bila san samo tri puta na operaciji
radi bruha, ali drugo me nikad ni
mučilo. I sada se osjećan jako do-
bro. Forši san taleta dočkala, jer san
jako puno delala. I dan danas delan.
Iman svoj vrta kadi iman radići i sal-
atu. Ovo leto nis rivala samo posa-
diti kumpir. A i u mojoj fameji žene
su dugo živile. Moja mati je dočkala
duboku starost i teta Luca 99 let, a
i prababa anke. Kada san bila poli
doktora, reka mi je da ču dočkati
sto lit, jer iman dobro srce.

Gdje ste rođeni i kako ste proveli djetinjstvo?

- Ja san rođena u Filini u fameji
Zuban 1910. leta. Bila san najstarije dite
u fameji. Rođeno nas je bilo 11, ali tri od
njih su umrli kada su bili jako mali. Bilo
nas je pet sestar i tri brata. Danas smo
živi samo ja i sestra Foška ka je od mene
mlađa 18 let i stoji u Puli. Vidimo se sa-
da kad rivamo. U djetinjstvu san u sve-
mu moralna pomoći materi i ocu, jer san
bila najstarija. Ocu san pomogla kadi
bih god rivala, jer mu ni ima ki pomoći.
Znan da san vajk bila še njin u brajdami i
da san mu nosila makine za škicat. Imali

smo čuda trsi, delali smo 120 tolitri vina
i tri tolitra rakije. Bila san kako muško. I
materi san pomogla oko dice.

Da li ste se školovali?

- Nikad nis hodila u školu. Rodila
san se pod Austriju i onda je došla ona

prva vojska, pak san preresla školu. Kada
san pokle stila poj, su mi rekli da san
prevelika.

Koliko se sjećate Prvog svjetskog rata?

- Od te prve vojske domišljana se
da su nan otac i barba pošli na frontu.
Prababa, ka he je zgojila, je imala 95 let i
znan da je plakala za njima i da je molila
Boga da se živi i zdravi tornaju nazad do-
ma. Fala Bogu i su. U selu su ustala samo
dice i žene i jedan naš sused ki ni moga
poj u vojsku, jer je bija pa z čerišnje. On
je jedan dan bija poša u Barban. Kada

se torna nazad, nan je reka da se svi
počnemo prontivat i da moramo poj u
Moravsku, jer da će ovuda pasati vojska.
Žene su zajno pošle peći kruh i kokoše,
pronitivale su si dicu i robu ča će uzeti z
sobon. Svi smo se nakrgali na voz i pošli
na makinu u Smoljance. Poj nisu stile sa-

mo žene ke su bile noseće. I moja je
mati onda bila noseća, ali je pošla.
Nismo rivali uzeti sve piplice i kruh
ča smo pekli jer smo vreda morali
poj. U Smoljanci se nisu svi nakrgali
na makinu. Moja je mati rekla da
ona ne gre i da će se tornato doma.
I tako je i bilo. Mi smo se joped
lipo tornali doma. I bolje da smo,
jer se iz Moravske puno dice nikad
ni tornalo doma. Puno he je tamo
poumiralo od bolesti. Kada smo
došli doma, imali smo pečenega
mesa i kruha koliko god čemo, jer
je sve ustalo ča žene nisu rivale uzet
z sobon. Vojska fala Bogu nikad ni
pasala kroz naše selo, ali bilo je jako
teško preživit to vrime, jer je bila ve-
lika siromaština i slabo.

Kada ste se udali?

- Uženila san se kada san imala
24 leta, 1934. Nis se uženila prije,
jer je mati stila da njoj pomoren oko
dice doma. Uženila san se blizu, u
Šugare. Rodila san tri puta, a danas su mi
žive dvi šćere, Ana i Marija. U Šugari san
stala šest let z sekrvon. Muž mi je dela
u rudniku u Raši. Nažalost poginula je
jako mlad, 1940., kada je bila ona velika
nesriča u kavi u Raši. Z 30 let san ustala
udovica. Nikad se nisan priženila, a mogla
san. Mužu san obećala da neću i da
ču vajka škrbit za našu dicu. Onda su mi
najstariju šćer uzeli u Pazin u školu, ka-
di su uzeli svi dicu ka su ustala bez oca
u toj nesriči. Tamo je bila samo leto dan
do kapitulacije Italije, pak su mi je tornali
doma. Ma san plakala za njon kada
su mi je uzeli. Sve su udovice u to vrime

dobile penziju od svojih pokojnih muži, pak san je tako i ja dobila. Budući da se nisan slagala z sekrvon, tornala san se jedop doma u Filine z dicon.

**Onda je počeo Drugi svjetski rat.
Čega se sjećete iz tog vremena?**

- Za vrime partizani u selu si bile deboto same žene. Ja san imala jenu kumu u Puli ka mi je držala mlađu šcrer na krst. To je čuja predsjednik odbora u selu i pita me ko bih njoj ponesla šolde i rucak u Pulu, pak da nan ona za partizane kupi tintu, harta i tabak. Pristala san i cili rat dva puta na misec san hodila z bičikleton u Pulu i rucak nosila doma i pomogla našin. Pokle rata me je Gobo iz Šajini pita ko iman boračku penziju. San mu rekla da je nis pitala i da je neću ni iskat. Reka mi je da san je zaslužila i da san jako hrabra i da će dočkati 100 let, aš da iman junačko srce.

Kako ste uzdržavali svoju djecu nakon Drugog svjetskog rata?

- Pokle vojske, za vrime Tita, nas

žene ke smo imale penzije od pokojnih muži, pitali su ko bimo se odrekle penzije i pošle delat. Mi smo se složile. Tako da san je počela delat na Mostu Raša. Tamo je bilo poduzeće ko se bavilo z poljoprivredon. Delala se šenica i intrada za blago, ali i intrada kako ča su pomidori i to drugo za ljude. Tu san delala četiri leta. U to san vrime stala u zgradu na Mostu Raši z svojon dicon ka su hodila u škole. Tu su bile dvi velike kuće, kadi bi stale po četiri fameje. Onda nas je jedan upravitelj iz rudnika doša pitat ko bimo delale u praoni, kadi se je prala roba za rudare. Zibra je nas 12 žen, ke smo pošle tamo. Robu smo prala na ruke, prez žajfe, samo z škrtačon u kamenih lavori. Ni bilo lako. I tako, dok nismo dobili nika velike makine. Onda su nas pitali ko bimo pomogle u kavi kakovu subotu. Delala san tamo samo tri žurnade, pak san pošla poli upravitelja i san mu rekla da više neću. Rekla san mu da iman dvoje dice i da san prez muža i da ne želin rišćat da se i meni ča de-

si. Upravitelj mi je reka da gren na bolovanje i da ne moran više doj u rudnik. I druge su žene onda rekle da to neće delat. Forši su učinile još kakovu žurnadu, a onda više nisu delale u rudniku. Tu san delala do 1965. Onda san pošla u penziju. Joped san dobila penziju od muža, ke san se bila odrekla kada san počela delat.

Kako ste došli živjeti u Rašu?

Prvo san četiri leta živila na Mostu Raši, pak sedan let u Krapnu. Ali vajk san stila doj živit u Rašu. Tu san došla kada mi se oslobođija ovi stan kadi i dan danas stojin od 1957.

Kako provodite svoje penzionerske dane?

Kada san pošla u penziju, pomalo san počela delat svoj vrta kega i dan danas delan. Posadila bin si malo kumpira, salate, radića i pomidori. Iman i lozu, pak si iman i malo grozja. I tako vrime pomalo pasiva. Volin kada mi dojdju moja dva nuka i mala pranuka.

**OPĆINA
BARBAN**

*Srićan Božić i
Novo 2010. Lito*

žele Vam

*općinski načelnik Denis Kontošić i
Općinsko vijeće Općine Barban*

IZO

STROJEVI, OPREMA
PREHRAMBENA PROIZVODNJA

IZO d.o.o.
Balići 18
52341 Žminj
tel. 300 270

KRUH, TORTE I KOLAČI ZA SVE PRIGODE

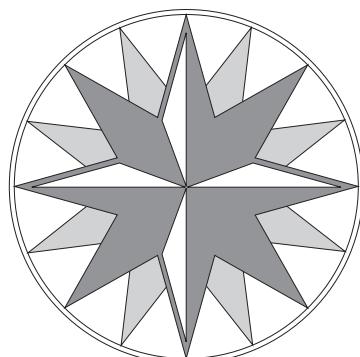
Da Stefania

Seljačko domaćinstvo "Da Stefania"
Draguzeti - Barban
Vl. Nadija Osip Mob.: 098 420 501

VETING d.o.o. Pula

GEODETSKO-KATASTARSKI POSLOVI

veting@pu.t-com.hr
Tino Verbanac, ovlašteni inženjer geodezije

Vinogradska 30, 52100 Pula
tel.: 052 / 394 700, fax: 394 701

ROJNIC PRIJEVOZ

OBRT ZA PRIJEVOZ TERETA U UNUTARNJEM I MEĐUNARODNOM
CESTOVNOM PROMETU
Poljaki 23, 52207 BARBAN
Gsm: 098/367 455; Tel.: 052/567 150; Fax: 052/567 041
E-mail: vedran.rojnic@inet.hr

TRGOVINA MJEŠOVITE ROBE

ZAMELLI
d.o.o.

Tel./fax: (052) 567-624
382-217
382-218

Prodavaona:
Barbaň 9
52207 BARBAN

- ZASTUPSTVO ZA STIHL I
VIKING UREĐAJE
- SJEMENSKA ROBA
- GNOJIVA
- BOJE I LAKOVI
- ŽELJEZARIJA

Fermal

Poduzeće za pogrebne usluge,
transport, trgovinu i cvjećarna d.o.o.
vl. Mladen i Nedeljka Filipović
Frkeči 48, Barban

tel./fax: 052/567-133, 567-477
gsm: 098 219-188,
gsm: 098 701-812
e-mail: fernal@inet.hr

TRG ALEN

MARKET - kombi dostava
Autodijelovi:
- kamionski program
- veleprodaja

Camlići 19, BARBAN
tel./fax: 052 / 567 152
gsm: 099 / 688 92 12, 098 / 193 65 83

TRGOVAČKI OBRT HRBOKI 4S

TEL.: 580 604

ANAMARIA, Orbit SUGARFREE

ARIMPEX d.o.o.

agencija za promet nekretninama

tel. 0959029889 Dean
dean.koroman@miracolina.hr

tel. 0959074188 Sandra

CLIMALUX

Nedešćina, Šumber 176;
Tel. 091 1 567 577, 091 1 865 767

- klimatizacija
- centralno grijanje
- solarno grijanje
- plinske instalacije

Barbanski glasnik

OKIĆ GRADNJA

- GRAĐENJE - PROJEKTIRANJE -

52220 LABIN, Kapelica 203

tel.: 052/878-276

gsm.: 098/738-925

PROJEKTIRAMO OBJEKTE

SVE VRSTE GRADNJE

KROVOPOKRIVAČKI RADOVI

VRŠIMO NADZOR
NAD GRAĐEVINSKIM RADOVIMA

TRGOVINA GRAĐEVINSKIM MATERIJALOM

SignalSistem

Proizvodnja i ugradnja
prometne signalizacije
i reklama

www.signalsistem.hr

CERAN D.o.o.

ZA OBRADU, PRODAJU I MONTAŽU
KAMENA, MRAMORA I GRANITA

Žavori 21 - 52341 ŽMINJ - HR
Tel./Fax: 052 / 823 694
GSM: 098 / 773 656

•BION•

OBRT ZA POSTAVLJANJE RASVJETE

USLUGE AUTOKORPE

MOB: 099 401 52 00
Smoljanci 49 - SVETVINČENAT

ivicaban@gmail.com

RENCO d.o.o.

Draguzeti 11, Barban

tel: 052 567327

fax: 052 382592

gsm: 098 219454, 098 9838008

KONOBA TERAN MANJADVORCI

Istarska i mediteranska kuhinja po tradicionalnoj recepturi

vl. Mladen Jukopila

Manjadvorci 1

telefon: 052/580 324

gsm: 098 656 282

- specijalizirani OPEL servis
- originalni OPEL rezervni dijelovi
- vučna služba 0 - 24
- autotransporti u zemlji i inozemstvu
- trgovina rezervnim dijelovima
- popravak traktora i poljoprivredne mehanizacije
- prodaja, montaža i balansiranje autoguma, guma za traktore i poljoprivredne strojeve

AUTOSERVIS FILIPOVIĆ - BARBAN

telefon: 052/567 191; telefax: 052/567 782; gsm: 098 219 359, 098 512 7919

VINTIJAN

d.o.o. Pula

PODUZEĆE ZA ELEKTROMONTAŽNE RADOVE I NISKOGRADNJU

Vintjan 26, 52100 Pula

telefon: 052/505 180, fax. 052/383196

e-mail: vintjan@pu.t-com.hr

SOBOSLIKARSKI OBRT PITURA

Petehi 6A
52207 Barban
098 183 05 02

MIRACOLO

Valbandon

OBRT ZA TRGOVINU I USLUGE
U CESTOVNOM PROMETU

Tel.: 052/520 033, 520 965, Fax: 052/520 720
Mala Vala bb, Valbandon - 52212 Fažana

vl. Mladen Trošt

Obrt za prijevoz tereta i iskop zemljišta
Obrt za popravak motornih vozila

TROŠT TRANSPORT

Mavrići 26, BARBAN * tel.: 098 226 030; tel./fax: 052 567 481

caffè bar

Roy

internet
caffè

Otvara svoja vrata
prije Božića

ŽELIZAR

ŽELIZAR - tvornica inox opreme

Želiski 1D - 52207 BARBAN

tel.: ++385(0)52 / 567 333, fax: ++385(0)52 / 567 273, gsm: ++385(0)98 224 404

e-mail: zelizar@inet.hr

www.zelizar.hr

DE CONTE

POGON ALU, PVC I STAKLA

Dubrova bb - Industrijska zona - tel. 052/ 851 707, 091 1853 222
e-mail: de.contestolarija@pu.t-com.hr

za vaš bolji pogled

BETONARA

Osim proizvodnje gotovog betona svih marki organizira se transport mikserima do mesta ugradbe te po potrebi i ugradba betona mikser pumpama. Na betonari Dubrova organizirana je i proizvodnja betonske galerijere te betonskih prefabrikata (fert-gredice, betonski bloketi, tlakovci, ivičnjaci, betonski opločnjaci-ploče).

Labin, Dubrova

Tel. 052 851 797, Mob. 091 1 853 202

**ŽELIMO VAM SRETNU
NOVU 2010. GODINU**